

Lesník

Obsah

3 Editorial

Anketa: Pokladáte etický kódex za efektívny nástroj dodržiavania pravidiel firemnej kultúry a morálky?

4 Systém a poriadok

Rozhovor s povereným generálnym raditeľom

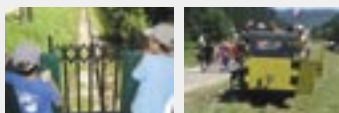

Vedenie š.p. LESY SR

5 Činnosť etickej rady bola obnovená

6 Deň stromu na Čiernom Balogu

7 Deň stromu očami lesného pedagóga

8 Medzinárodná konferencia žien - lesníčok

Stredná odborná škola Ľudovíta Greinera

9 Historický úspech našich poľovníckych strelcov

10 Sme lesní pedagógovia nováčikovia...

Čo je nové v lesnej pedagogike?

12 Reparátné maturitné skúšky po 50. rokoch

13 Jubilejný 20. ročník Dní Sv. Huberta

14 Niet inej cesty

16 Vadaš

Rekreačné zariadenia OZ Palárikovo

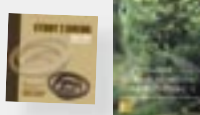
Petržalské hájovne

17 Ďalší prírastok do rodiny Významných lesníckych miest

18 Čo nového Zelený objektív alebo Dve noticky z našej súťaže

Festival slovenských múzeí 2010

19 Človek a krajina Zvolenskej kotliny v stredoveku

Prečo mám rád les?

20 Vitajte na Katarínke!

21 Zelená revue

22 Zväz spracovateľov dreva SR – náš partner

23 Nie je les ako LESS

OZ Kriváň si pripomenul 85 rokov od svojho založenia

24 Krížovka a humor

Uveríte?

25 Hobby

Pieseň divočiny

26 Pre deti

27 Kalendár podujatí

Životné jubileá

28 NAJ HORÁR 2010

6

16

23

LESNÍK

časopis zamestnancov
š.p. LESY SR
Banská Bystrica
júl - august 2010

Šéfredaktor:

Mgr. Peter Gogola

Redaktori:

Ing. Milan Longauer
Bc. Veronika Petriková

Stáli prispievatelia:

Mgr. Tatiana Figurová

Jiří Junek

Viliam Stockmann

Grafická úprava:

Mária Gálová

Miloš Sedláček

Reprografické centrum
NLC Zvolen

Foto na titulnej strane:

Naj Horári

Ing. Milan Longauer

Adresa redakcie:

LESY SR, š.p.

Námestie SNP č.8

975 66 Banská Bystrica

telefón: 048/43 44 278

fax: 048/43 44 191

e-mail: Peter.Gogola@lesy.sk

Editorial

Velactený čitateľ, čitatelka,

Veci v živote sa menia, často podivuhodným spôsobom. Aj náš časopis Lesník prešiel v desiatom roku svojej existencie rôznymi zmenami. Pár mesiacov nevychádzal, potom sa zjavil so zmeneným dizajnom aj obsahom. Týmto číslom sa vracia v podobe, v akej ste ho poznali v uplynulých rokoch. Príčiny týchto zmien sú zrejme všetkým jasné – spočívali v turbulenciách, ktorými štátny podnik LESY SR prešiel za uplynulý rok. Nechcem tieto udalosti komentovať, asi by som nedokázal nebyť osobný. Asi málokto očakával, že sa na miesto šéfredaktora vráti človek, ktorý bol k 31.12.2009 prepustený ako nadbytočný. No, čo už – som späť. Možno by ste odo mňa očakávali hlbokomyselné úvahy o nemožnosti vstúpiť do tej istej rieky. Rozhodol som sa, že v mojom prvom tohtoročnom editoriali nebudem filozofovať. Dám Vám len jeden sľub: pokúsime sa aspoň priblížiť k tej kvalite, na ktorú ste u časopisu Lesník boli zvyknutí. Bude to ťažké, redakčný tím sa rozpadol, ale skúsím dať dokopy nový. Držte nám palce. Opäť sa budeme uchádzať o vašu priazeň, opäť budeme chcieť byť vnímaní ako kvalitný a poctivý nástroj informovanosti pre zamestnancov. Začína sa nová kapitola histórie štátneho podniku LESY SR a my chceme, aby náš časopis bol kronikou tejto histórie. Verím, že to bude kronika čestnej a zodpovednej roboty pre blaho lesov. Nech je už navždy koniec korupcii a politikárčenia, nech očistíme dobré meno lesníckeho stavu a vrátime mu dôveryhodnosť. Veď stačí tak málo: držať sa vekmi overeného kréda prvého prezidenta Česko-Slovenskej republiky Tomáša Garrigue Masaryka: „Nebáť sa a nekradnúť!“

Lesu zdar a príjemné čítanie Vám praje

Peter Gagole

Pokladáte etický kódex za efektívny nástroj dodržiavania pravidiel firemnej kultúry a morálky?

JUDr. Radoslava STAROŇOVÁ
Ernst & Young
Slovakia,
spol. s r.o.

Áno, určite. Etický kódex v spoločnosti patrí medzi kľúčové a základné nástroje v oblasti etického správania a prevencie podvodného konania. Určuje zamestnancom, ktoré správanie je dovolené a ktoré je zakázané. Posilňovanie firemnej kultúry nastavením etických pravidiel, vzdelávaním zamestnancov v oblasti etického správania a povedomia o podvodoch, identifikácia rizík, ktoré spoločnosti hrozia, to všetko môže viesť k tomu, aby sa chránil majetok spoločnosti, jej dobré obchodné meno a jej reputácia.

Ing. Igor PATRÁŠ
prezident ZSDSR

Firemný etický kódex pokladám

za dobrý nástroj presnejšie definujúci všeobecné spoločenské princípy v konkrétnom spoločenstve, napríklad vo firme. Opodstatnenie má určite všade, ale hlavne u veľkých a štátnych firiem, kde sa stráca prirodzený ochranný reflex súkromného vlastníctva.

V posledných desaťročiach dostáva spoločenská morálka poriadne „na frak“. Práve preto je potrebné presadzovaniu morálnych princípov venovať veľkú pozornosť. Princípy však nestačí zdefinovať, ale aj vyžadovať ich dodržiavanie a v prípade porušenia primerane sankcionovať.

S priáním „Viac morálky do života!“

Ing. Zsolt SIMON,
Minister pôdohospodárstva, živ. prostredia a reg. rozvoja SR

Etický kódex, súhrn noriem a pravidiel poskytuje rámec

Anketa

a usmernenie pre riešenia etických otázok. Jeho hodnoty a pravidlá platia pre každého zamestnanca Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja. Ochrana týchto hodnôt opísaných v etickom kódexe je v našom spoločnom záujme. Verím tomu, že dodržiavanie etického kódexu môže zvýšiť firemnú kultúru a morálku.

Ing. Igor VISZLAI
poverený
generálny riaditeľ
š.p. LESY SR

Etický kódex môže byť silným nástrojom formovania podnikovej

kultúry, ale iba za jedného, a to základného predpokladu: musí ho tak vnímať vedenie podniku. Ak sa vedenie stotožní s princípmi etického kódexu, bude ich hlásať a dodržiavať, tak môže, ba musí trvať na tom, aby tak konal každý zamestnanec. Bez splnenia tejto podmienky má etický kódex cenu zberového papiera.

Rozhovor s povereným generálnym riaditeľom

System a poriadok

Milan LONGAUER

Na úvod agentúrna správa z piatka 16.7.: „Minister pôdohospodárstva Zsolt Simon dnes odvolal generálneho riaditeľa š.p. LESY SR Ing. Alojza Riška. Zároveň poveril touto funkciou doterajšieho vedúceho lesníckej výroby na OZ v Revúcej Ing. Igora Vizslaia.“ Toľko agentúrna správa. Požiadal som povereného generálneho riaditeľa o krátky rozhovor.

Vymedzili ste si voči zadaniu ministra nejaké podmienky?

Áno, ale iba jednu: ak by som bol vystavený tlaku prijať politicky motivované rozhodnutie, alebo rozhodnutie, ktoré by sa priečilo môjmu presvedčeniu, položím funkciu a odchádzam naspäť do Revúcej.

Aké boli vaše prvé rozhodnutia vo funkcii?

Odvolal som vedenie štátneho podniku a poveril som funkciami odborných riaditeľov ľudí, ktorým dôverujem ľudsky aj odborne. Aj keď to tak možno nevyzerá v prípade organizačného úseku. Ale aj poverenie Ing. Veselého viesť organizačný úsek, i keď len do 29.7., malo svoje opodstatnenie.

Vo vzťahu k riaditeľom odštepných závodov som sa rozhodol inak. Myslím si, že nie všetci patria do jedného „mecha“. Sám som zažil celoplošné odvolávanie, bolo to trápne a nedôstojné. Nechcem sa dopustiť ničoho podobného, mám svoju lesnícku česť a ľudskú dôstojnosť. Ale zároveň očakávam, že riaditelia urobia dôkladnú inventúru všetkých zmlúv a tie,

ktoré sú zjavne nevýhodné (a boli podpísané ich rukou) vypovedajú alebo ošetría dodatkom, ktorý uvedie veci na pravú mieru. V opačnom prípade budem nekompromisný. Je najvyšší čas zaviesť systém a poriadok.

Všetkým zamestnancom som adresoval svoj otvorený list. Požiadal som ich, aby mi oznámili, ak vedia o tom, že sa na ich pracovisku dejú veci, ktoré nie sú v súlade so zákonmi, predpismi, slušnosťou či dobrými mravmi. Garantoval som oznamovateľom anonymitu a zároveň som oznámil, že nemienim strácať čas anonymnými podaniami.

Oznámili ste, že hodláte obnoviť Etickú radu. S akým zámerom?

Od pondelka 2. augusta funguje „horúca etická linka“ – 0918 444 499, na ktorú môžu zamestnanci podávať podnety na porušovanie Etického kódexu š.p. LESY SR. Etická rada je orgán, zostavený z ľudí, ktorých navrhli zamestnanci. Rada bude posudzovať jednotlivé podania a jej odporúčania budú podkladom pre moje rozhodnutia. Verím, že to bude fungovať.

Čo by ste chceli za 90 dní Vašej misie dokázať?

V prvom rade urobím všetko pre to, aby LESY SR neboli počas môjho mandátu škandalizované a obviňované z korupcie. Chcem pripraviť nastavenie systému v obchode s drevom tak, aby bol transparentný, trhovo orientovaný, odolný voči politickému lobizmu a aby sa aj neskôr z takto pripravených pravidiel bez patričného zdôvodnenia nevycúvalo. Ak sa mi to podarí, budem z pozície povereného generálneho riaditeľa odchádzať spokojný.

Ďakujem za rozhovor. ■

Aké zadanie Vám dal minister Simon pri uvedení do funkcie?

Zadanie bolo veľmi stručné a jasné: urobiť inventúru všetkých zmlúv, dohôd a záväzkov, ktoré existujú medzi štátnym podnikom a jeho obchodnými partnermi, nájomcami a prenajímateľmi. Zastaviť alebo eliminovať všetky veci, ktoré škodia záujmom tejto firmy. Vyhlásiť nezmierniteľnú vojnu korupcii. Čo sa týka personálnych záležitostí, ponechal mi voľnú ruku. Teda nedostal som nijaký zoznam mien, nijaký návrh alebo kľúč na personálne zmeny.

Vedenie š.p. LESY SR

**Poverený generálny riaditeľ
Ing. Igor VISZLA**

narodený: 26.1.1962

vzdelanie:

- Stredná lesnícka technická škola, B. Štiavnica (1977 - 1981)
- VŠLD, Lesnícka fakulta (1983 - 1989)

zamestnanie:

- OZ Revúca, LS Ratková – lesník, samostatný technik, vedúci LS (1983 – 2002)
- OZ Revúca – výrobo-technický námestník (2002 – 2003)
- OZ Revúca – riaditeľ (2003 – 2007)
- OZ Revúca – vedúci lesníckej výroby (2007 – 2010)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – poverený generálny riaditeľ

**Poverený rozvojovo-technický riaditeľ
Ing Ján ŠVANČARA**

narodený: 6.1.1952 Dobrá (okr. Trenčín)

vzdelanie:

- SVŠ Trenčín (abs. 1970)
- VŠLD, Lesnícka fakulta (1970 - 1975)

zamestnanie:

- Lesoprojekt Zvolen, pobočka Piešťany (1975 – 1978)
- LZ Beňuš, LS Polomka – pestovateľ, ťažbár, vedúci LS (1978 – 1989)
- LZ Beňuš – samostatný odb. pracovník pre technickú prípravu výroby (1989)
- LZ Beňuš – vedúci odb. pracovník pre technickú prípravu výroby (1990 - 1999)
- StŠL Banská Bystrica – VORŠ pre ťažbu dreva (1999 – 2003)

- LESY SR š.p. GR B. Bystrica – vedúci Odboru usmerňovania lesníckej činnosti (2003 – 2010)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – poverený rozvojovo-technický riaditeľ

Poverený ekonomicko-obchodný riaditeľ

Ing. Ľuboš NÉMETH

narodený: 13.1.1962 Vráble

vzdelanie:

- Stredná lesnícka technická škola, B. Štiavnica (1977 - 1981)
- Vysoká škola ekonomická, Fakulta riadenia, Bratislava (1983 - 1987)
- ÚVV - Finančný manažment (1996)

zamestnanie:

- LZ Levice, LS Bohunice – ekonóm (1987 – 1990)
- LZ Levice - VOR plánovanie, controlling (1990 – 1992)
- LZ Levice – ekonomicko-obchodný námestník (1992 – 1999)
- OZ Topoľčianky - VOR plánovanie, controlling (2000 – 2003)
- OZ Topoľčianky – ekonomicko-obchodný námestník (2003 – 2006)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – ekonomický riaditeľ (2006 – 2009)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – vedúci odboru ekonomiky (2009 – 2010)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – poverený ekon.-obchodný riaditeľ

Poverený organizačný riaditeľ

Mgr. Ján KOSTRIAN

nar.: 26.10.1974 Žiar nad Hronom

vzdelanie:

- Gymnázium v Žiari nad Hronom (abs. 1993)
- Právnická fakulta UK Bratislava (abs. 1998)

zamestnanie:

- ZSNP, a.s. Žiar nad Hronom - právnik spoločnosti (1998-2009)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – vedúci Odboru právnej služby (2009 - 2010)
- LESY SR š.p., GR B. Bystrica – poverený organizačný riaditeľ

Činnosť etickej rady bola obnovená

Peter GOGOLA

Zámer vedenia štátneho podniku LESY SR „oprášiť“ etický kódex a uviesť jeho ustanovenia opäť do života sa stal skutočnosťou. V pondelok 2. augusta poverený generálny riaditeľ Ing. Igor Vizslai vymenoval deväť členov etickej rady (z toho dvoch pôvodných, ktorí v tomto poradnom orgáne generálneho riaditeľa pôsobili už pri jeho vzniku od februára 2005). V tento deň začala opäť fungovať etická „horúca linka“ – nástroj na oznamovanie podnetov na porušovanie etického kódexu na pracoviskách Lesov SR.

Nové číslo linky je 0918 444 499.

Podnety, oznámené na spomínané telefónne číslo bude preverovať etická rada v tomto zložení:

predseda:

Mgr. Peter Gogola • hovorca, GR BB

členovia:

Ing. Ľubica Harničárová
vedúca LS Nemšová, OZ Trenčín

Ing. Robert Štroffek
ťažbár LS Staré Hory, OZ Slovenská Ľupča

Ing. Marcel Lehocký
pestovateľ LS Podsúľová, OZ Rožňava

Ing. Marta Macková
vedúca ekonomiky, OZ Krupina

Ing. Jozef Ďurkovič
správca informačného systému, OZ Revúca

Ing. Ján Klinec
vedúci účtovníctva, GR BB

Ing. Milan Laš

správca informačného systému, OZ Čadca
Júlia Zacharovská
referent financovania, GR BB

Členovia etickej rady sa prvýkrát v tomto zložení stretli 10. augusta, prevzali z rúk povereného generálneho riaditeľa menovacie dekréty a dohodli sa na periodicite pravidelných stretnutí. Závery rokovania budú predkladané ako odporúčania pre rozhodnutia generálneho riaditeľa. O výsledkoch práce etickej rady budeme prinášať pravidelné informácie. Spoločnou ambíciou jej členov je preniesť do života motto etického kódexu štátneho podniku LESY SR. Je to myšlienka, ktorú vyslovil rímsky filozof Seneca (asi 4 pred Kr. – 65): „Dobré zásady, ktoré vychádzajú z ľudského srdca, sú rovnako užitočné ako dobré príklady“. ■

Deň stromu na Čiernom Balogu

Jiří JUNEK

*Pozdravujem vás, lesy, hory,
z tej duše pozdravujem vás!
Čo mrcha svet v nás skvára, zmorí
zrak jeho urknul, zmámila lož,
ohlušila presila:
vy k žitiu privediete zas,
vy vzkriesite, vy zotavíte,
z jatrivých vyliečite rán,
v opravdu priamom, bratskom cite
otvoriac lono dokorán ...*

...tieto úvodné verše z diela Pavla Országha Hviezdoslava Hájkova žena každoročne recitoval na prvých ročníkoch Dňa stromu v Lesníckom skanzene vo Vydrovskej doline neďaleko Čierneho Balogu umelec vskutku národný, Majster Ladislav Chudík. Je veľká škoda, že pricestovať sem by bol pre neho už problém. Deň stromu po ňom zahajovali iní umelci, ale je možné nahradiť človeka, ktorý sa v tomto kraji narodil, má k týmto lesom a horám vnútorný vzťah? Jeho hlas sa niesol dolinou, celá dolina stíchla a načúvala pokorne a s úctou ako v prírodnom chráme.

Aj v tomto roku, 10. júla, sa už po deviatykrát zišli lesníci a niekoľko tisíc návštevníkov z Horehronia, ale i z celého Slovenska v Lesníckom skanzene na Dni stromu. Prichádzajú sem i návštevníci

z Českej republiky, napríklad pravidelne je tu možné stretnúť sa s pracovníkmi českých Vojenských lesov a statkov.

Z pestrého kultúrneho programu si návštevníci vždy vyberú niečo pre seba, tohto roku tu vystúpili i bratia Nedvědovci. Návštevníci si vždy radi prejdú náučný chodník, ktorý lesníci každoročne obohacujú o nové, zaujímavé stanovišťa. Od roku 2009 je nová zastávka venovaná Certifikácii lesov podľa systému PEFC, tohto roku na jar pribudla zastávka s témou Lesnícka bioklimatológia. Návštevníci tu okrem informačného paneluvidia kompletnú meteorologickú pozorovaciu stanicu. Je to v poradí 70. zastávka náučného chodníka. Tohto roku zaujal napríklad i drevený lesnícky kostolík nad amfiteátrom. Je to kópia kostolíka z obce Horná Bzová na Podpoľaní neďaleko Hriňovej. Bude v ňom inštalovaná „Galéria lesníkov – výtvarníkov“ a na budúcom jubilejnom desiatom ročníku Dňa stromu bude slávnostne otvorená.

Aj v tomto roku bol program pripravený a zvládnutý profesionálne. Bol

Mašinka úspešne dorazila na Čierny Balog

poňatý iným spôsobom, než v predchádzajúcich ročníkoch, kedy vždy na úvod bolo vtipné pásmo venované lesníckym tradíciám. Kultúra a poznávanie je síce krásna vec, ale aby mohla byť realizovaná, predchádza tomu dosť tvrdá práca spoluorganizátorov Dňa stromu, ktorými sú lesníci z OZ Čierny Balog, vedení riaditeľom Ing. Miroslavom Pepichom a vedúcim Lesníckeho skanzenu Ing. Borisom Pekarovičom. Pripraví celý areál Lesníckeho skanzenu, mobiliár náučného chodníka, zabezpečenie jednotlivých zastávok náučného chodníka a zvládnut celkovú organizáciu Dňa stromu, za to patrí balockým lesníkom vďaka.

Každoročne tu spolu s lesníkmi vysa-

Lesníkov teší každoročná vzácna návšteva - pán prezident SR Ivan Gašparovič

Pri lesníckej kaplnke vysadil pán prezident Ivan Gašparovič tohtoročný Strom roka - smrekovec opadavý

dzuje Strom roku, ktorým je tohto roku smrekovec opadavý, prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý nechýba na žiadnom významnom lesníckom a poľovníckom podujatí. Z jeho rúk prevzal Cenu Jozefa Dekréta Matejoviec lesník Ján Morong. Toto ocenenie po štvrtýkrát udelila Slovenská lesnícka komora za prínos slovenskému lesníctvu.

Človek za jeden deň pri takej udalosti, ako je Deň stromu, nie je schopný všetko uvidieť. To by sa nemohol stretávať s priateľmi, kolegami lesníkmi, s ktorými sa stretol pred rokom, práve tu. A práve okrem jedinečnej prezentácie lesníctva na verejnosti sú tieto stretnutia najvyššou hodnotou tohto dňa. Vždy posilní pocit spolupatričnosti lesníckeho stavu. Aj tých mladších lesníkov, ktorí sú v službe, so svojimi predchodcami, ktorí Deň stromu tiež radi navštevujú. A práve keď „mrcha svet v nás skvári, zmorí“ a lesníctvo a lesníci sú skúšaní rôznymi úkladmi, táto spolupatričnosť posilňuje v láske k lesom a vo vzťahu k lesníckemu stavu. Na Dni stromu som pozoroval viacero návštevníkov z radov lesníkov a voľnejšiu atmosféru medzi nimi. Že by sa blýskalo na lepšie časy? ■

Deň stromu očami lesného pedagóga

Peter GOGOLA

Deviaty ročník Dňa stromu bol iný ako predošlé – na tom sa zhodli asi všetci návštevníci, ktorí to vedeli porovnať. Po prvýkrát po ôsmych ročníkoch aktívnej účasti na realizácii som si mohol vychutnať atmosféru tohto „sviatku ľudí, ktorí majú radi les“, ako pred rokmi označil toto podujatie jeho autor a zakladateľ Ján Mičovský, ako nezainteresovaný, radový návštevník. Oproti predchádzajúcim ročníkom priniesol ten ostatný viacero zmien, o nich píše vo svojej reportáži Jirka Junek. Ja ako lesný pedagóg som okamžite zaregistroval jednu zaujímavú, pozitívnu zmenu: náučný chodník bol doplnený 46 „živými“ zastávkami, až 23 ich bolo venovaných lesnej pedagogike. Lesní pedagógovia pripravili pre deti a aj dospelých súťaž „Som lesník“ s najrôznejšími úlohami. Skvelý, inovatívny nápad, ako vytiahnuť rodičov s deťmi od stánkov s občerstvením a jarmočným tovarom na prechádzku „chodníkom lesného času“.

Každé dieťa na začiatku trasy náučného chodníka dostalo vlastný preukaz, na ktorý zbieralo pečiatky, potvrdzujúce splnenie jednotlivých úloh. Tieto úlohy vyžadovali šikovnosť, zručnosť, postreh, ale čo bolo hlavné – každá z nich závažnou formou prezrádzala niečo nové o lese, stromoch, lesných zvieratách, lesníkoch a ich práci. Splnenie úloh znamenalo zaplnené políčka pre pečiatky a odmenu v cieľi. Mapa zvukov, nakým

medveďa, urob si svoj strom, rezanie dreva, múdry povrázok, čuchové pexeso, hmatová a chuťová poznávačka, vtáacie búbky – to je len pár z dvadsiatich troch lesnopedagogických aktivít, ktorými prešli najmenší návštevníci Lesníckeho skanzenu počas Dňa stromu.

Vďaka dômyselne pripravenému spôsobu získavania spätnej väzby formou jednoduchej ankety máme k dispozícii akúsi „hitparádu obľúbenosti aktivít lesnej pedagogiky“, ktorá má veľmi slušnú výpovednú hodnotu, pretože v nej hlasovalo až 479 návštevníkov, ktorí absolvovali súťaž „Som lesník“. Suverénne na špičke sa ocitli aktivity, spojené s koníkmi, potom „výroba chrústa“ (inovovaný nápad, prinesený našimi lesnými pedagógmi zo zahraničnej poznávacej cesty do Rakúska, bzučiaca hračka), na tretom mieste zručnosti „som horolezec“, potom vtáacie búbky, na piatom mieste chuťová poznávačka. Mohol by som pokračovať až do konca, ale to azda nie je potrebné.

Lesní pedagógovia z celého Slovenska, ktorí sa podieľali počas Dňa stromu na detskom náučnom chodníku, odvedli bezpochyby dobrú prácu a zároveň potvrdili, že tento prístup k práci s verejnosťou – formovanie vzťahu dospelých k lesu prostredníctvom ich detí je cesta, ktorou môžeme dospieť k úspechu. Chce to len jediné: v začiatku úsilí vytrvať. ■

Foto: Igor VISZLAI

Deň stromu patrí najmä deťom

Kúžlo trate očami malých brzdárov

Drezina celý deň vozila malých i veľkých návštevníkov Lesníckeho skanzenu

Medzinárodná konferencia žien - lesníčok

V dňoch od 16.mája do 22.mája sa konala v spolkovej krajine Hessensko 11. medzinárodná konferencia žien pracujúcich v lesníctve. Tejto konferencie sa za Slovensko zúčastnilo 5 žien, a to Ing. Mária Biesová a Ing. Milada Kičáková (obe za LESY SR), Ing. Mária Antalová a Ing. Renáta Červeňanová (obe za štátnu správu lesného hospodárstva) a Ing. Zdenka Hudcová (za neštátne lesy). Ďalšími účastníčkami konferencie boli ženy zo Švédska, Rumunska, Srbska, Austrálie a samozrejme z domáceho Nemecka. Konferencia bola zameraná na prírodu blízke obhospodarovanie lesov, na ukážky práce lesníkov z verejnosťou, na uplatňovanie lesnej pedagogiky v zážitkových centrách, na ukážky vzdelávania drobných vlastníkov lesa a iné sprievodné aktivity.

Počas konferencie sme navštívili firmu KWF, ktorá sa zaoberá preskúšaním lesnej techniky z hľadiska bezpečnosti práce a inými ochrannými pomôckami využívanými v lese. Okrem toho je to firma, ktorá sa zaoberá lesníckym vzdelávaním a tiež je to lesotechnická informačná centrála. Potom sme navštívili mobilnú lesnú školu, ktorá je zameraná na vzdelávanie drobných vlastníkov lesa. Škola robí školenia pre jednotlivé činnosti v lese od pestovania lesa až po ťažbovú činnosť, predovšetkým je ale zameraná na pilčičké kurzy.

Ďalej sme navštívili Prírodný park Hoher – Vogelsberg, ktorý je zameraný

na oboznamovanie mladšej generácie s lesom. Potom sme sa oboznámili s projektom ochrany prírody na vogelsbergských jazerách. Zaujímavá bola prehliadka závodu na výrobu peliet v Langenbachu a Biowärmecentra v Ohlweileri, ktoré slúži na propagáciu vykurovania drevom. Čo sa týka ukážok prírode blízkeho obhospodarovania lesa, zúčastnili sme sa ukážok na Lesnej správe Hatzfeld – Wildenburghen, kde sa zameriavajú na podsadbu listnáčov v smrečinách. Okrem toho sme si pozreli zaujímavé porasty s prirodzeným zmladením duglasky a demonštračné plochy bukového porastu, ktoré slúžia na porovnanie vývoja drevin buk, keď je a nie je realizovaná prebierka. Atraktívna bola prehliadka náučného chodníka v blízkosti mesta Kastellaun, ktorý bol vybudovaný na ploche postihnutej hurikánom Kyrill.

Dlhší čas sme strávili v lesnom zážitkovom centre Soonwald, kde sme aj bývali. Toto centrum je zamerané na oboznamovanie návštevníkov s lesom. V centre sú veľmi pekne vybavené ubytovacie jednotky, spoločenská miestnosť s jedálňou a kuchyňou, dielne pre návštevníkov a kancelárie. Okrem toho sme si počas konferencie vymenili mnoho praktických skúseností, či už z lesnej pedagogiky alebo priamo z lesnej prevádzky.

Aj napriek upršanému počasiu to úžasné medzinárodné podujatie s bohatým programom. Ostáva si želať, aby bolo takýchto podujatí viac. ■

Mária Biesová a Milada Kičáková

Stredná odborná škola Ľudovíta Greinera

Tento čestný názov získalo bývalé Stredné odborné učilište lesnícke v Banskej Štiavnici.

Slávnostný akt odovzdania čestného názvu sa uskutočnil 15. júna 2010 v priestoroch školy, na ktorom sa zišli zástupcovia štátnej i verejnej správy, lesníci, riaditelia a pedagógovia základných a stredných škôl, zamestnanci i študenti školy. Čestný názov školy odovzdala pani riaditeľke Ing. Andrei Bednárovej generálny riaditeľ Sekcie regionálneho školstva Ministerstva školstva Slovenskej republiky PaedDr. Peter Juráš, ktorý prítomných oboznámil aj s históriou školy a jej dosiahnutými výsledkami.

Škola vznikla v roku 1961 ako súčasť Strednej lesníckej technickej školy v Banskej Štiavnici s dvojročným učebným odborom „lesiar“. Osamostatnila sa už v roku 1963. Do novej školskej reformy v roku 2008 bola vedená pod názvom Stredné odborné učilište lesnícke Banská Štiavnica. V ďalších rokoch pribudol učebný odbor – lesný mechanizátor a lesný mechanizátor opravár, ktoré sa v priebehu rokov pretransformovali na učebný odbor mechanizátor lesnej výroby a mechanik – opravár lesných strojov a zariadení. Žiaci mohli nastúpiť aj do jednoročnej školy pre pracujúcich, ktorá umožňovala najlepším absolventom učebných odborov ukončiť vzdelávanie maturitnou skúškou. Neskôr sa štúdium zmenilo na dvojročné cyklické a dvojročné diaľkové štúdium.

Škola patrila k najlepším učilištiam na Slovensku aj v Čechách. Učni mali vynikajúce výsledky v práci v dielňach, v lese, v lesných závodoch. Vyhrávali súťaže v semenárskych a ťažbových súťažiach, v trubení slovenských poľovníckych signálov. Žiaci sa ako honci zúčastňovali na najlepších vládnych a diplomatických poľovačkách. Škola a jej žiaci sa aktívne podieľali aj na spoločenskom živote mesta, kde prím hrali hlavne športové podujatia. Škola ako jediná na Slovensku organizovala Medzinárodné sochárske sympóziá v dreve, ktorého sa každoročne zúčastňovali akademickí maliari a sochári z celého sveta a Sympóziá mladých rezbá-

rov s cieľom výmeny skúseností pri práci s drevom a obnove remesla. Vytvorené diela skrášľujú doteraz areál školy, Ministerstvo pôdohospodárstva, Generálne riaditeľstvo Lesov Slovenskej republiky a sú súčasťou galérie Ars arborétum. Pre Lesnícky skanzen vo Vydrowskej doline pri Čiernom Balogu vytvorili študenti lesnícky Miniland. Z ďalších aktivít je potrebné spomenúť každoročnú účasť a výborné umiestnenie na Celoslovenskej súťaži žiakov lesníckych škôl, pomoc pri sústreďovaní haluziny a zalesňovaní okolia Podbanského každý rok od kalamity v Tatrách, prezentáciu na Dňoch Svätého Huberta v Múzeu Svätý Anton s výrobou rôznych poľovních zariadení, ktoré budú súčasťou expozície múzea.

A to je len časť aktivít a úspechov, ktoré škola doteraz dosiahla. Nie je potom vôbec divné, že škola dostala čestný názov Stredná odborná škola Ľudovíta Greinera, ktorý patril medzi najvýznamnejších lesníckych odborníkov 19. storočia. Narodil sa roku 1796 v nemeckom Lichtentanne pri Saalfelde. Štátnu lesnícku skúšku zložil v Mariabrunne pri Viedni. Roku 1828 prichádza ako 32 ročný do Jelšavy, banického a železiarskeho mestečka, ktoré sa na dlhé roky stalo jeho pôsobiskom a po smrti i miestom posledného odpočinku. Po nástupe do Coburgovských služieb sa začal starať o lesy na ich majetku, ktoré sa rozprestierali od Kráľovej Hole v Nízkych Tatrách až k pieskovým oblastiam Pusztavacsu. Zaslúžil sa o premenu exploatačného hospodárenia na produktívne, vytvoril novú organizáciu lesnej správy zriadením lesných úradov. Organizoval meranie, mapovanie, súpis, taxáciu lesov i systematické vypracovávanie dlhodobých hospodárskych plánov. Usmerňoval ťažobné a obnovné postupy i lesoochranárske opatrenia. Je tvorcom tzv. Greinerovho výškomeru na meranie stromov. Trigonometrickými meraniami spresnil výšky tatranských štítov a v roku 1837 prvý zistil, že najvyšším končiarom Vysokých Tatier je Gerlachovský štít. Je autorom dvojjazykovej publikácie o lesníctve a výnosových tabuliek, ktoré sa donedávna používali v lesníckej praxi. Zomrel 28.10.1882 a pochovaný je na cintoríne v Jelšave po boku svojej prvej manželky a dcéry.

Škola sa od svojho založenia až do súčasnosti snaží vychovávať lesníckych odborníkov podľa zásad tohto významného lesníckeho odborníka a preto si zaslúži niest jeho meno. Vo svojich príhovoroch to potvrdili aj RNDr. Ladislav Topoľský, prednosta Krajského školského úradu v Banskej Bystrici, RNDr. Terézia Ondušíková z Odboru vzdelávania a ľudských zdrojov Banskobystrického samosprávneho kraja i Ing. Juraj Čabák viceprimátor Banskej Štiavnice, ktorý vyzdvihol aj zásluhy bývalého riaditeľa Ing. Jána Ivaniča. Ing. Ján Kovaľčík, CSc., bývalý zamestnanec Generálneho riaditeľstva Lesov SR š.p., za všetkých prítomných poprial pedagógom i študentom školy do ďalších rokov veľa úspechov. ■

Mária Rošková

Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen

Historický úspech našich poľovníckych strelcov

Historicky najväčší úspech zaznamenali slovenskí poľovnícki strelci, ktorí sa v dňoch 29. júna až 5. júla zúčastnili III. Majstrovstiev Európy v poľovníckej kombinovanej streľbe v slovinskom Pragersku, neďaleko Mariboru.

V konkurencii jedenástich šesťčlenných družstiev z rôznych štátov Európy vybojovali po prvýkrát v histórii Slovenska medailové umiestnenie v podobe tretieho miesta a bronzových medailí v guľovo – brokovej kombinácii. Len jeden úspešný zásah (!) delil strelecké družstvo od striebornej priečky v brokovej kombinácii, pričom aj táto bronzová priečka znamená obhájenie vlnajšieho umiestnenia z Talianska.

Zároveň potvrdili svoje vynikajúce kvality, keďže za sebou nechali favorizované družstvá s medailovými ambíciami zo Slovinska, Nemecka, Estónska, Talianska, Chorvátska, Poľska, Maďarska, Švédska a vlnajších majstrov Európy z Rakúska.

Tentokrát víťazná priečka v guľovo – brokovej kombinácii patrila družstvu Fínska a striebornú priečku obhájili poľovníci z Českej republiky.

V brokovej časti si víťazstvo v družstvách vybojovali poľovnícki strelci z Maďarska pred družstvom Českej republiky a Slovenska. Svoje kvality v guľovej časti súťaže potvrdili suverénnym víťazstvom Fíni, pred Nemeckom a Českou republikou. Slovenské družstvo umiestnením na 5. mieste obhájilo vlnajšie umiestnenie.

Súťažilo sa tri dni, v tzv. guľovej a brokovej časti. V klasifikácii jednotlivcov obsadil spomedzi 147 jednotlivcov v brokovej časti po dramatickom rozstrele **tretie miesto Igor Solnica**, čo mu v guľovo – brokovej kombinácii pomohlo k veľmi peknému šiestemu miestu. V oboch prípadoch to znamená najlepšie umiestnenie jednotlivca zo Slovenska v histórii konania ME. V guľovej časti súťaže sa z jednotlivcov najlepšie umiestnil Ing. Viliam Kocsis na 44. mieste a Ing. Róbert Láska na 45. mieste s rovnakým

nástrelom 377 bodov.

Úspešné slovenské družstvo pozostávalo zo šiestich súťažiacich a jedného náhradníka, prevažne zamestnancov š. p. LESY SR a členov Slovenského poľovníckeho zväzu.

LESY SR, š.p. reprezentovali Peter Krchnavý z OZ Levice, Igor Solnica z OZ Smolenice, Ing. Anton Molnár z OZ Palárikovo, Ing. Róbert Láska z OZ Semenoles Liptovský Hrádok a náhradník Ing. Milan Pápeš z OZ Biomasa Levice. Slovenský poľovnícky zväz zastupovali zvyšní dvaja súťažiaci: Ing. Viliam Kocsis z Komárna a Igor Nekoranec z Martina.

Veľké poďakovanie si zaslúžia podporovatelia a sponzori slovenského súťažného tímu - š. p. LESY SR, Slovenský poľovnícky zväz, firma Sellier & Bellot, a. s. a Strelnica Hubert v Trnenci nad Váhom.

Slovenskí poľovnícki strelci sa takéhoto významného medzinárodného podujatia zúčastnili už po štvrtýkrát. Každoročne družstvo v tradičnom zložení zaznamenáva postupný vzostup výkonnosti a potvrdzuje, že sa stáva dobrou partiou schopnou útočiť na medailové pozície. Ďalšou metou sú IV. majstrovstvá Európy, ktoré sa v roku 2011 uskutočnia v Maďarsku. ■

Anton MOLNÁR, OZ Palárikovo

Lesní pedagógovia: Ľubo Klúčik, Alojz Kaššák, Peter Gróf, Miroslav Ondruš, František Lukáš, Michal Novák, Zuzana Vysoková, Denisa Potančoková, Lucia Miňová, Ivana Šimková, Zuzana Pavelková, Zuzana Borošová, Lucia Huľuková a lektorky lesnej pedagogiky.

Sme lesní pedagógovia nováčikovia...

Spolufinancované ES

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investujúca do vidieckych oblastí

Čo je nové v lesnej pedagogike?

V letných mesiacoch vyšlo aktuálne letné vydanie informačného **Newslettera o lesnej pedagogike na Slovensku**. Prečítať si ho môžete na <http://www.lesnapedagogika.sk>.

Webová stránka

<http://www.lesnapedagogika.sk> prešla kompletnou rekonštrukciou. Z finančných prostriedkov Programu rozvoja vidieka SR 2007 -2013 sa v rámci projektu *Tvorba koncepcie lesnej pedagogiky ako nástroja na zvýšenie informovanosti o trvalodržateľnom hospodárstve* sa vytvoril nový dizajn stránky a obsahová náplň. www.lesnapedagogika.sk má v súčasnosti charakter portálu. Tvoria ju tri samostatné sekcie.

Prvá sekcia je určená širokej verejnosti ako sú študenti, učitelia, verejná a štátna správa, teda všetci tí ktorí chcú získať prvé informácie o lesnej pedagogike, vytvoriť si obraz o našich aktivitách, prípadne sa kontaktovať na lesných pedagógov.

Druhá sekcia poskytuje priestor na výmenu informácií pre lesných pedagógov. Pre vstup do sekcie je potrebné zadať prístupové meno a heslo. Lesný pedagóg tam nájde nové pracovné listy, odborné prezentácie, inšpirácie pre aktivity na les-

né vychádzky. Nové podnety a fotografie môžu do sekcie vkladať aj samotní lesní pedagógovia. Je možnosť zapojiť sa do diskusného fóra o aktuálnych problémoch týkajúcich sa lesnej pedagogiky.

Tretia sekcia je určená deťom. Sprievodcom celej sekcie je Silvárik, ktorý naviguje užívateľa po jednotlivých záložkách. Dieťa na stránke nájde veľa zaujímavých informácií o lese a jeho obyvateľoch. Pre prácu lesného pedagóga ponúkame 20 krátkych videosekvencií o lesných zvieratách a lesníckych činnostiach, ktoré môžu využiť počas práce s deťmi. Tretia sekcia bude postupne dopĺňaná o nové interaktívne hry, samozrejme s tematikou lesa.

PROLES – inovatívne projektové učovanie s využitím lesnej pedagogiky. Projekt podporený Agentúrou pre podporu vedy a vývoja ponúka nové zaujímavé možnosti pre spoluprácu lesných pedagógov s učiteľmi a žiakmi. Viac informácií na <http://www.proles.sk>.

S novým školským rokom otvára svoje brány aj **Detská lesnícka univerzita** pre 45 detí zo zvolenských základných škôl. Počas 10 školských mesiacov na žiakov čaká 10 odborných prednášok z oblasti

Vnútrotná potreba seberealizácie, spoznanie nových ľudí z lesníckych kruhov a dobré chýry o kurze lesnej pedagogiky. Hlavne však presvedčenie, že práca lesného pedagóga je lesníctvu a verejnosti prospešná. Je potrebné ukázať širokej verejnosti ako žije les a prácu lesníka v ňom. To je hneď niekoľko dôvodov, prečo sme sa prihlásili na kurz Lesnej pedagogiky, ktorý ponúka Národné lesnícke centrum – Ústav lesníckeho poradenstva a vzdelávania vo Zvolene.

Chýry sa menili na realitu absolvovaním niekoľkých odborných prednášok z pedagogiky, psychológie, komunikácie a práce s rôznymi cieľovými skupinami. Samozrejme, že pre nás najatraktívnejší bol nácvik zážitkových hier. Najskôr sme si ich zažili na vlastnej koži, následne sme už my pripravovali program pre tri rôzne skupiny.

Teoretické a praktické poznatky sme si otestovali v praxi. S lektorkami sme navštívili ZŠ na Zlatom potoku vo Zvolene, Domov dôchodcov a sociálnych služieb vo Zvolene a Špecializovaný liečebný ústav na Kováčovej. Zážitky, na ktoré ani jeden z nás nikdy nezabudne. Práca lesného pedagóga je hlavne o vlastnom chcení, povinná jazda na kurze nám nestačila. Dobrovoľne sme sa zúčastnili aj tak trochu netradičnej lesnej vychádzky. S deťmi zo Špeciálnej základnej školy v Žiari nad Hronom. Deti odlišné od tých každodenných. Smutno-krásnou bodkou za kurzom bol deň prezentovania našej samostatnej práce. Krásny z dôvodu radosti, že sme dokázali utiecť z rutiny našej práce a nájsť si čas na absolvovanie kurzu, získanie certifikátu lesného

pedagóga a smutný, pretože osem výnimočných dní v spoločnosti ľudí naladených na spoločnú nôtu je pri plnení si pracovných povinností stále menej a menej. Slová jedného z nás „Príbeh nekončí – začína!“ sú výzvou pre každého z nás. ■

Peter Gróf, ťažbár OZ Levice
Miroslav Ondruš, pestovateľ
OZ L. Hrádok

Projekt „Zavádzanie lesnej pedagogiky ako nástroja na zvýšenie konkurencie schopnosti a udržanie pracovných miest v lesnom hospodárstve“ podporený z prostriedkov Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, v rámci opatrenia Odborné vzdelávanie a informačné aktivity, umožňuje Národnému lesníckemu centru bezplatný kurz „Lesná pedagogika“ v rokoch 2010 a 2011 celkom pre 60 záujemcov.

Nováčikovia v akcii

lesníckeho výskumu, doplnené o zážitkové hry lesnej pedagogiky. Slávnostná imatrikulácia poslucháčov DELESUNU sa uskutoční 8. septembra 2010 v aule Technickej univerzity vo Zvolene.

Projekt *Detská lesnícka univerzita ako nástroj pre popularizáciu vedecko-výskumnej činnosti v lesníctve* sa realizuje z finančnej podpory Agentúry pre podporu vedy a vývoja. Partnermi projektu sú Národné lesnícke centrum, Technická univerzita vo Zvolene, Mesto Zvolen, Stredná lesnícka škola vo Zvolene, Štátne lesy TANAPu a LESY SR, š.p. Banská Bystrica – Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene.

Slovenskí lesní pedagógovia sú členmi organizačného tímu pre prípravu **5. európskeho kongresu lesných pedagógov**, ktorý sa koná pod záštitou Európskej siete lesných pedagógov. Kongres sa bude konať 21.-22. októbra 2010 vo finskom Lahti.

Predbežný termín konania **Stretnutia lesných pedagógov** je 23.-25. november 2010. Organizačné pokyny a informácie o programe Vám budú zaslané čoskoro.

Viac informácií o dianí v oblasti lesnej pedagogiky na

<http://www.lesnapedagogika.sk> ■

Andrea MELCEROVÁ, NLC Zvolen

Reparátne maturitné skúšky po 50. rokoch

Viliam STOCKMANN

Stredná lesnícka škola v Banskej Štiavnici má svoju slávnú historickú minulosť. K tejto histórii Baníckej a lesníckej Akadémie sa viažu aj študentské zvyky a obyčaje. V snahe priblížiť si ich, abiturienti Lesníckej technickej školy z rokov 1956 – 1960 pri tohoročnom 50. výročí ich skúšok dospelosti usporiadali Reparátne maturitné skúšky. Obzvlášť milá a sympatická bola skutočnosť, že v skúšobnej maturitnej komisii zasadli ešte žijúci profesori dnešných jubilujúcich maturantov pod vedením predsedu reparátnej maturitnej komisie Jána Králika, bývalého riaditeľa Lesníckej technickej školy z uvedeného obdobia a profesorov Michala Volčka, Samuela Šinglera a súčasného riaditeľa školy Rudolfa Valoviča.

Maturitným skúškam predchádzalo prijatie abiturientov na štiavnickej radnici, kde v slávnostnom programe pri radničnej živej elektronickej hudbe a spievaných študentských hymnuso, prijal absolventov primátor mesta pán Pavol Balžanka so slávnostným prejavom. Pán primátor v ňom okrem iného poďakoval prítomným za ich prínos pre slovenské lesníctvo, vykonal prípitok na ich zdravie, účastníci sa zapísali do Pamätnej knihy radnice a dostali spomienkové propagačné materiály.

Z radnice sa jubilujúci abiturienti presunuli na miestny cintorín nad Piargskou bránou, kde pri hroboch svojich triednych profesorov pani Ondrejčkovej - Jányovej a profesora Lackoviča i spoločnom kríži si kyticami kvetov a zapálením sviečok uctili pamiatku všetkých svojich zosnulých profesorov i spolužiakov.

Nastal čas sa presunúť do priestorov lesníckej školy, kde v historickom Stupňovom ročníku sa zhromaždili rodinní príslušníci a kandidáti reparátnej maturitných skúšok – fuxovia. Na úvod predstaviteľ Šachtágu zhromaždených uviedol do lesníckej historickej tradície pri podobných slávnostných príležitostiach. Slávnostný Šachtág sa začal za trúbenia štiavnických trubačov, počas ktorého vošla do Stupňového ročníka Slovutná reparátne maturitná komisía.

Na pokyn fuxmajora sa spoločne zapieval študentský latinský hymnus Gaudemus Igitur. Tí, ktorí ho už pozabudli mali možnosť si ho zopakovať z prípravných textov.

Zástupca skúšaných adeptov lesníckeho remesla Viliam Stockmann oslovil Jeho Magnificenciu predsedu Slovutnej komisie Jána Králika aj Ich Spektabilitu členov Slovutnej komisie Michala Volčka, Samue-

Slovutná maturitná komisía

la Šinglera, Rudolfa Valoviča a oboznámi ich s programom dnešného slávnostného exámenu, pripomenul 50. výročie skúšky dospelosti terajších adeptov, ale pripomenul aj slávu Baníckej a lesníckej Akadémie, i nedávne 200. výročie vzniku jej lesníckeho odboru a taktiež 90. výročie vzniku stredného lesníckeho školstva v Banskej Štiavnici. Zdôraznil, že tento ročník bol v roku 1957 účastníkom osláv 150. výročia vzniku lesníckej katedry na Baníckej a lesníckej Akadémii.

Jeho Magnificencia, predseda komisie Ján Králik poďakoval za úvodné slová, pripomenul históriu tohto ročníka i úlohu lesníckeho školstva a vyzval kandidátov skúšok aby k nim zodpovedne pristupovali s tým, že predpokladá, že pol storočia času, ktorý mali na ich dokonalé naštudovanie, dáva predpoklady ich úspešného zvládnutia.

Potom sa už ujal slova fuxmajor Šachtágu, ktorý predstavil všetkých fuxov - kandidátov a postupne ich predvolával pred Slovutnú reparátne maturitnú komisiu na vlastný exámen. Každý fuxo, prv než predstúpil pred Slovutnú komisiu, nenápadno-nápadne pred ňu položil ako úplatok flašu šampanského vo viere, že sa v ťažkej chvíli rozhodovania komisía v jeho hodnotení obmäkčí. Adepti – fuxovia vystupovali pod svojou prezývkou a od členov Slovutnej komisie dostávali otázky, na ktoré museli vyčerpávajúco zodpovedať. Že to neboli otázky jednoduché môžeme sa presvedčiť na nasledujúcom príklade:

- pán fuxo, tak máme konečne na Štrbskom plese konské pólo. Čo sa nepodarilo za Vášho riaditeľovania v TANAPe, podarilo sa mladej generácii. Ako to tí dnešní Tanapáci dokázali a takúto métu dosiahli?

alebo:

- pán fuxo, vraj máte prsty v tom keď v Ratkovej uviazali toho býka na kostolnú vežu. Slovutnú maturitnú komisiu by zaujímal technologický postup takejto unikátnej operácie ?

Nebolo jednoduché zodpovedať na podobné otázky, napokon to všetci kandidáti po biede zvládli a Jeho Magnificencia profesor Králik vyhodnotil exámen ako veľmi poučný ako pre Slovutnú

komisiu, tak aj pre samotných fuxov. Súčasne vytkol chyby, ktorých sa adepti dopustili a po jednom vyvolával nových absolventov, aby im odovzdal certifikáty o vykonaní reparátnej maturitnej skúšky. Nikto síce neprepadol, ale verdikty boli nemilosrdné: prospel s prížmurou oka, prospel len tak-tak, prospel s protekciou a podobne.

Pri prevzatí certifikátu každý nový horár bol pasovaný predstaviteľom Šachtágu jeho berlou na ľavé rameno.

Po prebraní vysvedčenia sa čerstvý absolvent podpísal do Pamätnej knihy školy, ktorá bola založená v roku 1928 pri príležitosti decénia osláv Prvej Československej republiky.

Záverečnú reč za Slovutnú reparátne maturitnú komisiu predniesol riaditeľ Rudolf Valovič, vysloviac potešenie nad novou krvou do lesníckej praxe.

Za čerstvo vysvätených horárov sa Slovutnej reparátnej maturitnej komisii a prítomným poďakoval Mikuláš Michel-

Repamaturanti na schodoch školy

čík. Šachtág ukončil lesnícky hymnus Zbohom, lesnícka naša kráľovná... Po oficiálnom Šachtágu nastalo neformálne občerstvenie Slovutnej komisie i samotných čerstvých absolventov z prinesených úplatkov.

Ďalším bodom programu bol kultúrny program v štiavnickom Evanjelickom kostole, ktorý otvorili opäť štiavnickí trubači. V bohatom programe vystúpili známi domáci recitátori v prednese špičkových slovenských básnických diel a medzi jednotlivými prednesmi účinkoval štiavnický mužský spevokol s neopakovateľným úspechom. Program v Evanjelickom kostole bol excelentný a aj týmto účastníci ďakujú jeho organizátorom.

Takto kultúrne naladení sa abiturienti dostavili k slávnostnej večeri v Grand hoteli Matej. Prípitok na dobré zdravie a ďalšie roky priateľstva predniesol absolvent Janko Ivanič. Súčasťou večera bola aj prezentácia knihy „História lesníckej školy v Banskej Štiavnici“, ktorej autorom je jeden z abiturientov – Viliam Stockmann. Krst tejto knihy bol tiež lesnícky, vykonal ho Janko Ivanič, vetvičkou sekvoje pred lesníckej školy. Hotelový večierok bol pre všetkých príjemným večerom, ktorý vylepšil absolvent Milan Šťasný zabezpečením ľudovej hudby k tancu i na pobavenie.

Prvým dňom však oslavy neskončili. Na druhý deň sa čerství repamaturanti vybrali do Svätého Antona, kde navštívili múzeum v Coburgovskom kaštieli. Jeho riaditeľ pán Marián Číž, svojim starším kolegom veľmi ochotne vykonal prehliadku zámku so zaujímavým a plnohodnotným odborným výkladom o jeho histórii a osobnom vklade Ferdinanda Coburga pre jeho región Slovenska.

Záver programu celého stretnutia tvorila čerešnička na torte: Janko Ivanič s pani manželkou usporiadali pre svojich spolužiakov výborný guláš u nich v záhrade.

Takto si starí páni horári po 50. rokoch prišli do Banskej Štiavnice pospomiňať a pobaviť sa. Bolo to príjemné stretnutie s príchutou nostalgie a dávnych študentských spomienok. ■

Jubilejný 20. ročník

Marian Číž

SRDEČNE POZÝVAME!

„Zlatý jelen Slávy Štochla“ a výstavu atraktívnych poľovníckych trofejí (penisové kostičky a iné zaujímavosti). Prírodné nebudú chýbať osvedčené podujatia akými sú svätohubertovská omša, súťaže vábičov Hubertlov-Halali, ocenenia významných poľovníkov rezortnými význameniami i medailami Sv. Huberta SPZ, ukážky sokoliarstva, kynológie, atraktívny rybolov, poznávacie súťaže pre deti, módna prehliadka, vystúpenia tanečných i hudobných súborov, ukážky prác remeselníkov, zábavný program,...atď. Každý platiaci návštevník dostane so vstupenkou i pamätnú mincu. Okrem hlavných organizátorov Slovenského poľovníckeho zväzu, Múzea vo Sv. Antone a firmy Šomek z Bratislavy pomáhajú jubilejný ročník spoluorganizovať i Lesy Slovenskej republiky, š.p. Lesný závod Krupina, ktorý patrí každý rok pri organizovaní osláv medzi našich nenahradiateľných partnerov. Lesom SR, š. p. patrí za spoluprácu úprimné poďakovanie.

HUBERTOVSKÁ KVAPKA KRVI

Bude to prvýkrát, keď budú mať možnosť návštevníci osláv darovať krv. Veríme, že naši poľovníci využijú túto možnosť a dokážu, že vedia pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú. Darovanie krvi bude v parku v sobotu dopoludnia a každý kto krv daruje dostane vstupenku na prehliadku múzea, ktorú bude môcť potom využiť v priebehu roka.

Veríme, že prijmete naše pozvanie a prídete zažiť do areálu svätoantonského kaštiela pekný prvý septembrový víkend. Úprimne sa tešíme na Vašu návštevu. ■

Radi by sme srdečne pozvali všetkých priateľov poľovníctva a prírody do areálu svätoantonského kaštiela na jubilejný – 20. ročník celoslovenských poľovníckych slávností Dní Sv. Huberta. Okrem osvedčených akcií v rámci osláv pripravili organizátori i niečo nové a zaujímavé. Predovšetkým pozývame všetkých poľovníkov na výstavu „Unikátne svetové a slovenské trofeje“, ktorá bude nainštalovaná v nových priestoroch barokovej sýpky. V tejto budove, kde bude v budúcnosti nová poľovnícka expozícia, začíname už v piatok 3. septembra s odborným seminárom „20 rokov Dní Sv. Huberta“ a 4. IX. (v sobotu) tu uvidíme taktiež priestor, ktorý bude slúžiť ako Sieň slávy slovenského poľovníctva. V roku 90. výročia organizovaného poľovníctva budú ako prvé významné osoby uvedení v sieni Dr. Jan Červíček – zakladateľ a prvý predseda Loveckého ochranného spolku pre Slovensko a Koloman Slimák – nestor slovenskej poľovníckej kynológie. K tomuto významnému výročiu bude pripravený i úvodný bod programu na nádvorí – pásmo „V službách prírode“, v ktorom práve Dr. Červíček (prírodné v zastúpení) zhodnotí činnosť slovenských poľovníkov za 90 rokov. V pásme uvidíme taktiež zástavu a hymnu Slovenskej poľovníckej komory a Klub slovenských poľovníčok. Predstavíme sokoliarstvo ako svetové kultúrne dedičstvo aj slovenské poľovnícke plemená psov. Okrem výstavy unikátnych trofejí budú môcť návštevníci uvidieť výstavu „90 rokov organizovaného poľovníctva na Slovensku“, „Poľovníctvo vo výtvarnom prejave“, výstavu víťazných fotografií československej súťaže

Niet inej cesty

Peter GOGOLA

Rubrika Ľudia a lesy vznikla v roku 2002. Odvtedy sme v nej uverejnili desiatky rozhovorov s výnimočnými a zaujímavými ľuďmi, ktorí mali spoločné jedno: zasvätili svoj život lesom a lesníctvu.

Zoznam osobností, ktoré za osem rokov vypovedal v tejto rubrike jej autor Ján Mičovský, obsahuje lesníkov, ochráncov, riaditeľov lesníckych inštitúcií i lesníkov vo výslužbe, ba i umelcov, ktorých k tvorbe inšpiruje les.

Časopis Lesník sa týmto číslom vracia k tradícii, ktorá bola prerušená na konci minulého roku. Opäť sa vracia rubrika Ľudia a lesy, a kto by už bol vhodnejším partnerom pre rozhovor, ako sám Ján Mičovský?

Predovšetkým ďakujem za možnosť vstúpiť do „svojej“ rubriky Ľudia a lesy takto netradične, z opačnej strany. Keď som ju pred ôsmimi rokmi vymyslel, nebol by som povedal, že ma služobne „prežije“. Stretnutia s hosťami rubriky, od kočiša po generálneho riaditeľa, sa stali pre mňa novinárskou drogou. Rozhovory mávali aj svoje príbehy. Hneď ten úvodný mimoriadne nazlostil riaditeľa jedného závodu. Sťažoval sa na mňa aj u generálneho riaditeľa... Veľmi ma povzbudilo, keď v prvých týždňoch môjho bystrického pôsobenia prišiel za mnou dnes už nebohý Ladislav Rosa, s časopisom v ruke a s veľmi láskavou vetou: „Pán kolega, toto môžete dať rovno do knihy!“. Inokedy som musel obhajovať pred ekonomickým riaditeľom mierne provokatívny názov rozhovoru - Ako na Záhorí dane neplatia. Najkrajšiu spomienku mám na rozhovor, ktorý spôsobil, že sme po rokoch zamestnali lesnú inžinierku s vážnym zdravotným postihnutím. Všetko to dosvedčovalo jedno - že moje rozhovory ľudia čítajú.

Kedy a prečo si odišiel z podniku?

Výpoveď som dal 12. januára tohto roku. Urobil som tak na protest voči konaniu predstaviteľov podniku, ktorí neboli ochotní ani po šiestich mesiacoch odpovedať na závažné morálne otázky nastolené mojim otvoreným listom. Ak by som bol ostal pracovať v podniku, ktorý šikanoval a napokon poprepúšťal kolegov, ktorí neboli ochotní mlčky sa pozeráť na nelútostné drancovanie štátneho podniku, musel by som sa do smrti hanbiť. Som rád, že som odolal šepkaniu zbabelca, ktorého všetci nosíme v sebe a ktorý mi radil ostať. Predsa len - svoju

prácu som mal rád, platená nebola zle, navyše som nemal kam ísť...

Čomu sa venuješ teraz?

Asi sa zasmeeš, ale vážne som uvažoval, že sa dám na výrobu umeleckých kytíc. Jeden bystrický majster v tomto odbore by sa bol nado mnou aj ulútočil, ale napokon mi musel povedať pravdu - „keby ste mali aspoň o desať rokov menej...“. Potom prišiel s ponukou Jožko Marko, ktorý ma skontaktoval s Jánom Mičankom, majiteľom významnej českej lesníckej spoločnosti LESS Bohdaneč. Bol by som tam nastúpil, no 26. februára ma navštívil košícky primátor František Knapík, môj spolužiak z Lesníckej fakulty, ktorý hľadal človeka do tímu Európskeho hlavného mesta kultúry. Určite si to moji terajší kolegovia vtedy vysvetľovali kadejakto, verím však, že dnes ma už vnímajú ako užitočného partnera. Pracujem na niekoľkých projektoch a verím, že ich s pomocou dobrých ľudí aj uskutočním. Našiel som v Košiciach veľmi tvorivé a inšpirujúce prostredie.

Sleduješ dianie v š.p. LESY SR? Ako ho hodnotíš?

Netajím, že si aj dnes často pozriem webovú stránku podniku. A bol som zvedavý aj na nových LESNÍKov, tie ma však sklamali. Viac radosti som mal zo spolupráce s kolegynami z lesníckeho múzea pri nedávnej oslave 85. výročia krivánskeho závodu. Akoby som sa na chvíľu vrátil. Ale vracáť sa netreba, pokiaľ sa dá, treba ísť vždy dopredu. Za najdôležitejšiu lesnícku správu roka považujem podávanie, ktoré v piatok 16. júla verejne vyslovil minister pôdohospodárstva Zsolt

Simon. Patrilo všetkým, ktorí dokázali v dobe temna povýšiť záujem slovenského lesníctva nad vlastný strach. Tento počin nevnímam len ako dôsledok povolebného vývoja, ale aj ako výraz novej politickej kultúry. Zároveň v tom vidím potvrdenie slov Zsolta Simona o jeho vnútornej slobode. Je to mimoriadne dôležité, lebo - netajme si - éra tých, ktorí v lese nevidia celospoločenskú hodnotu, ale zdroj osobného zisku, sa neskončila. Sú to ľudia, ktorí si vedia kúpiť mnohých a pán minister môže byť v tomto prostredí úspešný len ako slobodný človek. Predpoklady na to už má - ministerské kreslo by ho už nemalo ohúriť a energia mu rozhodne nechýba.

Čo by podľa tvojho názoru mal urobiť minister, nový generálny riaditeľ?

Neviem, koho vyberú za nového generálneho riaditeľa podniku, no viem, čo mu musí pán minister pri nástupe povedať: „Očakávam od vás nekompromisné dodržiavanie zákonov morálky, lesa a štátu. Vedte tento podnik k prosperite ekonomickej i etickej. Nebudem vám hovoriť komu dať drevo, komu revír, komu chatu. Naopak, ak by sa opäť vyskytli javy voči ktorým v minulosti vystúpili pracovníci komunikačného odboru, žiadam vás, aby ste tvrdo voči tomu zakročili, a to aj voči mne, ak by som vás na také niečo navádzal!!“. Súčasnú misiu povereného generálneho riaditeľa beriem ako nešťastnú. Dnes totiž niet času na provizórne riešenia. Pôsobí na mňa zlovestne, že ľudia, ktorí pánovi Mindášovi prisluhovali majú teraz bojovať s korupciou. Slabosi nemajú právo sedieť vo vedení podniku. Obávam sa, že poverený generálny riadi-

teľ bude vykonávať svoju funkciu obozretne. Nerozumiem tomu, že riaditelia závodov neboli odvolaní a následne len poverení. Alebo - rozumiem tomu až priveľmi...

Nie si tak trochu idealista?

Vôbec nejde o to, čo som ja, alebo ktokoľvek z nás. Ide o to, čo potrebuje podnik. Je tu šanca na jeho potrebnú historickú zmenu k lepšiemu. Pôjde však o veľmi bolestivý proces. Jeho nositeľmi môžu byť len čestní, obetaví a odvážni lesníci. Tí, čo zlyhali musia odísť. Do lesa sa musí vrátiť cit pre les. Odísť musia navždy „umelci s bielou farbou“ a majstri podivne zostavených úkolových listov. Musíme si priznať, že korupčná rakovina nebola len „výsadou“ bielych golierov na ústredí podniku, ktoré odobrili nevýhod-

projektom celého podniku pre nasledovné desaťročia. Lesníci sú tu pre les a nie les pre lesníkov. Lesník, ktorý nemá chuť a schopnosť zamýšľať sa nad vzťahmi stromov vo svojom lese, je pre lesníctvo zbytočný. Prototypom lesníka zajtrajška je v mojich očiach lesník Laco Alcnauer. Jeho pokoru, múdrosť a skromnosť potrebujeme všetci. Nie, neidealizujem si ho, ani netvrdím, aby boli od zajtra všade výberkové lesy. Len by som chcel, aby boli všade lesníci s jeho citom pre les. A s jeho výsledkami. Tí, čo ho majú šťastie poznať, vedia čo hovorím. Do funkcií musia prísť mladí ľudia, ktorí budú ochotní lesnícke poslanie povýšiť aj nad osobnú nepohodu. Máme veľa schopných ľudí, no tí mali doteraz veľa mizerných vzorov. Hanbím sa za mnohých svojich rovesníkov, ktorí akoby nemali dobrých rodičov a neštudovali na dobrej lesníckej škole. Pán

vými dopadmi. V dobe elektronickej veľkej ekonomika riadiace centrál koncentrovať, nie naopak. Lesník musí byť v lese a nevysedávať na neďalekej správe. Musí mať primerané technické vybavenie, vedomosti a výkonnosť. To nie je Vinš, to je nevyhnutnosť!

Vrátiš sa?

Pánovi Simonovi som listom poďakoval za jeho veľkorysú ponuku vrátiť sa na podnik. Uviedol som mu dva dôvody, ktoré mi neumožňujú jeho ponuku teraz prijať. Prvým je skutočnosť, že v Košiciach mám rozbehnuté projekty a odísť od nich štyri mesiace pred komunálnymi voľbami považujem voči mestu i primátorovi za neslušné. Dostal som serióznú ponuku a považujem za svoju povinnosť ju seriózne naplniť. Druhý dôvod je rovnako vážny. Pánovi ministrom som oznámil, že sa prihlásim do výberového konania na funkciu generálneho riaditeľa podniku LESY SR. Zúčastniť sa otvorenej súťaže nápadov považujem za najlepší spôsob, ako sa pokúsiť do podniku čestne vrátiť. Vylučujem kariéristické, politické a finančné pohnútky. Mám len jednu – pomôcť svojmu bývalému podniku, ktorý mám stále rád. Myslím, že viem, čo treba robiť. Zajtra, o mesiac i o rok. Bol by som rád, keby ľudia, ktorí chodia okolo bronzových tabúl na historickej budove štátnych lesov po čase svojim deťom hovorili: „Tu sídli podnik, v ktorom je poriadok, dobré vzťahy, vysoké platy, tam keby si raz mohol robiť...!“ Verím, že obroda slovenského lesníctva sa musí začať práve na jeho vlakovej lodi, v Banskej Bystrici. Verím, že teraz sú na to vhodné podmienky. Symbolizuje mi to aj nástup Jaroslava Spišiaka do funkcie policajného prezidenta. Poslal som mu Nežnú zelenú a myslím, že by som si mal o čom s tým zaujímavým pánom porozprávať. Lebo nastal čas, aby lesníkov prestala hŕfnie obchádzať banda peniazmi osprostených tupcov na veľkých čiernych autách. A za vrch stola aby sa konečne posadila lesnícka česť, odbornosť a pracovitosť. Niet inej cesty. Iba ak do lesníckeho pekla. Ale tam je už dosť plno.

Ďakujem za rozhovor. ■

P.S. Predpokladám, že vyjadrené názory a postoje budú inšpiráciou pre diskusiu. Ak máte chuť reagovať, pošlite nám svoje názory do redakcie. Radi ich uverejníme.

né zmluvy za milióny eur, ale obvinula aj prevádzkové uniformy. Nie, netvrdím, že každý, kto mohol, bol nepoctivý. Tvrďím však, že nepoctivých je toľko, že pacientovi už nestačí ožarovanie, choré časti treba radikálne amputovať. Inak ho nezachránime. Používam tieto desivé onkologické výrazy s veľkým rešpektom, no sú, žiaľ, úplne priliehavé. Ale, aby sme si nemysleli, že len boj s korupciou je úloha dňa. Rovnako dôležitou je aj boj s našou neúctou k lesu, k lesníckemu poslaniu. Zásady Pro silva musia prestať byť koničkom pre nadšených a stať sa zásadným

minister má teraz možnosť pokračovať efektívne v misii, ktorú začal ocenením charakternosti „rebelov“. Povzbudil tak odvážnych, zahanbil ustráchaných. Ale predovšetkým znepokojil všetkých, ktorí mlčali najmä preto, že im kalné vody vyhovujú. A tých nie je tak málo. Sú žabami na prameni podnikovej efektívnosti! Vo výkonnosti, odbornosti a čestnosti personálu je podstata podnikovej funkčnosti a nie vo večných reorganizáciách. Zvýšenie počtu lesných správ, ktoré som kritizoval aj v otvorenom liste, bolo ukážkou nezmyselného riadenia s ťaži-

Rekreačné zariadenia OZ Palárikovo Vadaš

Milan LONGAUER

Odštepny závod Palárikovo v posledných rokoch vystaval viacero nových ubytovacích zariadení v atraktívnych a zaujímavých lokalitách. V známom kúpeľnom meste Štúrovo, priamo na termálnom kúpalisku Vadaš, boli vybudované dve zrubové chatky, ktoré sú nositeľmi toho istého názvu - Vadaš I, II. Svojím architektonickým stvárnením, technickým prevedením, spolu s komfortným vybavením interiéru poskytujú rekreatantom príjemné ubytovanie a dotvárajú pocit dobre strávenej dovolenky, nielen pre našich zamestnancov, ale aj ostatných dovolenkárov. Kapacita každého objektu je 6 osôb.

Termálne kúpalisko svojimi službami, obnovenými bazénmi rôznej veľkosti, krytou plavárňou, novými radmi bufetov a možnosťami športovania ponúka ideálne podmienky na oddych milovníkom vody a slnka. V rámci zábavy a atraktívít prevádzkovatelia kúpaliska ponúkajú rodinnú šmýkačku, ihrisko plážového volejbalu a futbalu, streetbalové ihrisko, minigolf, tenisové kurty, vodné bicyklovanie a člnkovanie na jazere, stolný tenis, trampolínu, štvorkolky, kolotoče, herňu, detské ihrisko.

Pre turistov sú zaujímavé vychádzky do okolia národnej prírodnej rezervácie Kováčovské kopce. Výlet na najvyšší vrch Burda (338 m. n. m) je malým dobrodružstvom. Cyklisti majú možnosť využiť viaceré zaujímavé trasy v lokalite Podunajskej nížiny, okolo pohoria Burda a malý okruh dunajským ohybom. Na tečúcich vodách Dunaja, lpla, Hrona, ako aj na odstavených ramednách, si prídu na svoje vyznávači rybolovu. V obci Hronovce (cca 25 km od mesta) je Kemp pre jazdu na koni.

Z kultúrnych pamiatok stojí za zmienku jediná chránená kultúrna pamiatka mesta, Kostol sv. Imricha, postavený v barokovom štýle v 18. storočí. Pri kostole sa nachádza baroková kalvária z roku 1766. V Belej môžu návštevníci obdivovať pôvodne neskorobarokový kaštieľ. V strede obce Biňa, na mieste bývalého veľkomoravského hradiska, zaujme dvojicou románskych veží farský kostol z 13. storočia. Vedľa kostola sa nachádza románska Rotunda dvanástich apoštolov z 12. storočia, vyzdobená vysoko cenenými nástennými maľbami. Most Márie Valérie z roku 1895, spájajúci Slovensko s Maďarskom, privedie návštevníkov k dominante tejto lokality, ktorou je bazilika v Ostrihome. Stavba z roku 1822 stojí na mieste pôvodného kostola z 11. storočia. Slávnostne bola vysvätená v roku 1856. Vedľa baziliky sa nachádza hradný komplex. Archeológovia v ňom objavili časť stredovekého hradu, ktorý zničili Turci. V obnovenom paláci je umiestnené Hradné múzeum. ■

Dátum na fasáde Starhradskej hájovne

Asanovaná horáreň Pečňa

Petržalské hájovne

Milan LONGAUER

Horáreň pri Malom Draždiaku

V júli 2008 súhlasilo miestne zastupiteľstvo bratislavskej mestskej časti Petržalka s návrhom štúdie Mestského lesoparku Draždiak, za predpokladu rešpektovania pripomienok a požiadaviek obyvateľov Petržalky, ktoré budú zapracované do čistopisu urbanistickej štúdie. Zastupiteľstvo nesúhlasilo s vybudovaním novej budovy správy lesoparku. Žiadalo zachovať historickú budovu hájovne z konca 18. storočia. Miestni poslanci požiadali starostu, aby začal rokovania o vyhlásení hájovne za pamätihodnosť mesta.

Jednu z dodnes zachovaných hájovní, vedenú už ako pamätihodnosť, môžeme nájsť ukrytú v Bratislave, miestnej časti Petržalka, v tieni stromov na Starhradskej ulici, v Zrkadlovom háji, ktorá prezrádza svoju významnú historickú hodnotu len datovaním na fasáde CISP 1779. Hájovňa bola pôsobiskom Gejzu Dražďáka, príslušníka starej lesníckej rodiny, ktorého brat Ernest pôsobil tiež ako lesník v Petržalke. Nie náhodou táto časť Petržalky nesie meno Draždiak.

Petržalka, známa svojimi lužnými lesmi, ktoré obyvatelia postupne menili na lesoparky, ukrýva vo svojich zákutiach pamiatky na lesnícku minulosť. Toto relatívne mladé sídlo bolo v druhej polovici 17. storočia súčasťou bratislavského hradného panstva Pálffyovcov. Lužné lesy Petržalky, okrem iného aj zaujímavý poľovný revír, zverili Pálffyovci dedičným hájnikom. Bolo tu viacero hájovní, mnohé z nich už nestoja. Dnes je už asanovaná aj petržalská horáreň na Pečni. Viaceré v minulosti slúžili nielen ako sídla správy a starostlivosti o tunajšie lesy, ale v myšliach Petržalčanov zostali aj ako miesta občerstvenia, stretnutí, oddychu a výletov.

Svoje pôsobisko tu našiel aj jeden z našich najvýznamnejších lesníkov William Rowland. Stal sa o nížinné lesy. Zdokonalil organizáciu lesného hospodárstva, realizoval obnovu lesných porastov a venoval sa zalesňovaniu pustých plôch. Jeho zásluhou sa v ro-

koch 1858-1863 v bratislavských lesoch vysadilo 1 900 tis. sadeníc, predovšetkým borovice. V tomto období založil štyri lesné škôlky. Jedna bola zriadená práve v Petržalke.

Objekt hájovne (horárne) pri Draždiaku je stavba pravdepodobne rekonštruovaná na začiatku 20. storočia. Budova je jednopodlažná, čiastočne podpivničená priestorom s klenbovým stropom. Využívaná je ako služobný byt horára a sklady. Vstupy do objektu sú z juhovýchodnej strany. Do bytu je samostatný vstup a do skladov je samostatný vstup z dvora. Ďalší vstup do pivnice je z terénu z juhozápadnej strany. Objekt má sedlovú strechu, krov je drevený.

Horáreň pri dostihovej dráhe

Ďalšia horáreň, tiež pamätihodnosť, sa nachádza v malebnom prostredí na Starohájskej ceste, oproti kaplnke s kamenným krížom z roku 1869, na severnom okraji dostihovej dráhy na spojovacej cestičke zo Starého hája do Ovsíšť. Bola to bývalá Kokešova horáreň, neskôr hostinec u Hubera, ktorá sa spomína už v r. 1776 (J.Gustafík). Na bočnom priečelí domu je

Označenie vys. vody 1850

Nika na Starohájskej horárni

Historické foto Starohájska horárň

dnes už len prázdny výklenok v stene. Ešte pred niekoľkými rokmi tam bola umiestnená drevená socha Panny Márie, ktorú však niekto ukradol. Pod nikou je nápis v nemeckom jazyku, je to spomienka na ničivú povodeň z 5. februára 1850, keď sa na Dunaji vytvorili ľadové bariéry a rieka sa vyliala z koryta.

Dnešná podoba hájovne už nie je autentická. Staré múry so sedlovou strechou sú obklopené zeleňou, takže v prostredí rušnej Petržalky poskytujú vítaný priestor na oddych a príjemné posedenie. Presne tak, ako voľakedy, keď sa tu schádzali návštevníci Hostinca u Hubera.

Sprievodca Bratislavou z roku 1931 odporúča:

„Ak sa od Parkovej hviezdice pustíme ku starej Františkánskej veži, po prekročení parkovej hrádze a železničného viaduktu, prideme do krásnej Topolovej aleje. Po ľavej strane sú športové ihriská futbalových spolkov, po pravej však ohromná plocha niekdajšieho Závodníštia, kde sa konávali chýrne bratislavské konské dostihy. Po 15 minútovej prechádzke prideme ku starej Strelnici, jednoduchému ale chýrnemu hostincu. Cez tadeto tečúce rameno Dunaja (Karlburgerarm) vedie malý mostík, u ktorého sa tiež prenájomujú člny. V pravo nás cesta dovedie k hájovni Starého hája, kde sa podávajú

jedlá i nápoje. Pred hájovňou je kamenný kríž s nápisom:

Zur Errinerung an 1809 von den Burgern Pressburgs 1869.

Podľa podania vyplavila veľká povodeň v roku 1809 drevený kríž. Keďže sa oň nik nehlásil, bol postavený pri hájovni. Časom spráchnivel, a na jeho mieste bol v roku 1869 postavený kamenný kríž. Na kríži bol nápis s textom – Na pamiatku roka 1809 od občanov. Vedľa bola postavená jednoduchá drevená zvonica. Asi v roku 1909 Edmund Zandt postavil murovanú kaplnku v novogotickom štýle so zvonickou. Jedná sa o murovaný jednopodlažný objekt štvorcového pôdorysu, každá zo štyroch strán má samostatnú striešku drevenej konštrukcie, na troch stranách sú do dvoch tretín akoby oporné piliere s kruhovým oknom a so šikmou strieškou, z jednej strany je kaplnka otvorená lomeným oblúkom. Na vrchu, kde sa spájajú štyri striešky sa týči zvonica drevenej konštrukcie so špicatou strieškou.“

Krásna alej už nestojí a na ploche Závodníštia stoja paneláky. V hájovni už jedlá a nápoje nepodávajú. Len kaplnka pripomína do dnešných čias povodňami ťažko skúšaných obyvateľov Petržalky. Hájovňa, zvaná aj Kokešova, je jednou z posledných Petržalských hájovní. Stojí uprostred sídliska v Starom Háji. ■

Starohájska horárň

Kaplnka pri Starohájskej horárni

Hájovňa na Starhradskej ulici

Jedna z najkrajších horárni po nedávnej rekonštrukcii. Dodnes slúži svojmu účelu.

Spoločná fotografia na záver slávnostného osadenia tabule na Kyslinkách

Ďalší prírastok do rodiny Významných lesníckych miest

Kaldera vyhasnutého vulkánu Poľana bola 9. júla 2010 svedkom slávnostného osadenia tabule označujúcej túto lokalitu ako Významné lesnícke miesto Lesnícka osada Kyslinky. Lesný závod Kriváň sa tak pri príležitosti 85. výročia svojho založenia pripojil k už niekoľkoročnej tradícii štátneho podniku Lesy SR sprístupňovať, renovovať a označovať miesta, ktoré sú významným spôsobom späté s lesníckou históriou. Malú slávnosť v lone slnkom zaliatych lesov zahájil a viedol riaditeľ OZ Kriváň Ing. Ivan Gallo.

Lesnícka osada Kyslinky vznikla na začiatku 20. storočia v súvislosti s budovaním lesnej železničky na panstve Víglaš. Trať s rozchodom 760 mm bola dlhá 23 km a viedla po trase Víglaš – Očovská pila – Hrochotský mlyn – Bugárová – Bátorová – Kyslinky – Polianka. Železnica slúžila lesníkom do roku 1975. Pod hradom Víglaš sa nachádza lokomotíva s vozňami ako jedna z posledných technických pamiatok na slávnú históriu železničky. Priamo na Kyslinkách stojí ešte viacero stavieb, ktoré si pamätajú časy zväzovania dreva po kolajniciach – horárň, telefóna búdka, domček uhlia. Dnes tu sídli Lesná správa Kyslinky, ktorá pokračuje v naplňaní tunajšej dlhoročnej lesníckej tradície. Prajeme novooznačenému VLM, aby s ňou dlho a pútavo zoznamovalo svojich návštevníkov. ■

Tatiana FIGUROVÁ, LDM Zvolen

Čo nového Zelený objektív alebo Dve noticky z našej súťaže

Zelený objektív, súťaž mladých fotografov na tému „les“, ktorú už desiatym rokom spolu so spoluorganizátormi zo Združenia lesníčok a Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku organizuje Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen, prebieha každoročne v dvoch kategóriách („žiaci základných škôl“ a „študenti stredných škôl“) od apríla – Mesiaca lesov do novembra – Mesiaca fotografie. Následne sú tie najlepšie a najpodnetnejšie fotografie vystavené na rovnomennej výstave, vďaka čomu sa nimi môže pokochať široký okruh obdivovateľov.

Tohoročnú výstavu už máme za sebou, no súťaž si žije svojim životom, ktorý neustále prináša niečo nové. A o dve novinky by sme sa radi podělili s čitateľmi Lesníka. Prvou je vydanie katalógu súťaže. Tak ako po minulých rokoch i tentoraz uzrel svetlo sveta s pomocou Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva na Slovensku. Katalóg začína úvodným príhovorom organizátorov a zvedavci sa z neho môžu dozvedieť nie len mená porotcov a výsledky súťaže, ale nájdú v ňom i zoznam všetkých súťažiacich. No predovšetkým sú v ňom reprodukcie tých najzaujímavejších súťažných fotografií.

Druhou novinkou je repríza výstavy v Lesníckom skanzene vo Vydrovskej doline. Je umiestnená v horárni na poschodí a na nevelkej ploche predstavuje necelé tri desiatky fotografií, čo je skutočne iba zlomok z ročníka 2009. Kde však výstava zaostáva kvantitou, nahrádza ju kvalitou. Každá vystavená fotografia znesie i prísne kritéria kritika a mnohé z nich, najmä z pohľadu nadšencov fotografie, možno

považovať za inšpiratívne. Výstava bude v skanzene prístupná do konca sezóny.

Z noviniek v našej súťaži je to nateraz všetko, no v krátkom čase sa snáď opäť prihlásime s ďalšími. ■

Marek VANGA

Lesy SR, š.p. – Lesnícke
a drevárske múzeum Zvolen

Deti si v rámci výstavy mohli poskladať i skladačku z vystavených fotografií.

Festival slovenských múzeí 2010

Milan LONGAUER

Vo štvrtok 17. júna sa v malebnom mestečku Skalica v Dome kultúry uskutočnil Festival slovenských múzeí 2010, ktorý organizoval Zväz múzeí na Slovensku v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici a mestom Skalica. Pre zúčastnených bol pripravený bohatý program pozostávajúci z prednášok na aktuálne témy slovenského múzejníctva. Zaujímavé prednášky odzneli na tému múzea v Dolnom Rakúsku, múzea tretej generácie a múzea a kultúry turizmu.

Súčasťou slávnostného programu bola prezentácia víťaza národnej súťaže „Múzeum roka 2009“, ktorým sa stalo Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici.

Každoročne veľkú pozornosť na festivaloch venujú múzejníci svojim prezentáciám, ktorými predstavujú profil svojho múzea, ako aj aktuálne výsledky svojej činnosti.

Zástupcovia Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene na troch nástenných baneroch propagovali hlavné aktivity múzea. Propagácia bola podporená predajom publikácií Významné lesnícke miesta na Slovensku I., Etudy z dreva a grafických reprodukcí Motívy z lesa a lovecké výjavy z dielne Johanna Eliasa Ridingera. Na tomto jedinom celoslovenskom múzejnom podujatí sú neoceniteľným zdrojom informácií vzájomné stretnutia a rozhovory s kolegami z iných múzeí i spoza hraníc. Múzejníci sa porovnávajú a hodnotia, vymieňajú si názory na odborné otázky ohľadom zbierkových fondov, zbiehajú inšpiráciu na nové prezentačné a propagačné výstupy. ■

Pozn. autora: Bližšie informácie o súťaži (vrátane prihlášok a propozícií) sú dostupné na stránke www.ldmzvolen.sk, alebo si ich možno vyžiadať na adrese Lesníckeho a drevárskeho múzea Zvolen, Námestie SNP 23/35, 960 01 Zvolen, telefón: 0918/ 828 705, 045/5321 886, e-mail: marek.vanga@lesy.sk.

Mnohí fotografi neodolali...

Človek a krajina Zvolenskej kotliny v stredoveku

Len pred krátkym časom vyšla v edícii Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici mimoriadne zaujímavá publikácia z pera PhDr. Pavla Maliniaka, PhD. pod názvom *Človek a krajina Zvolenskej kotliny v stredoveku*.

Autor v úvode čitateľa zoznamuje s kategóriou kultúrnej krajiny. Jej vznik podmieniajú vzájomné väzby geografického prostredia, prírodných činiteľov a početných civilizačných vplyvov a kultúrnych javov. Ako výtvor človeka môže byť kultúrna krajina predmetom odborného historického výskumu so zámerom zobraziť priestor a život obyvateľov cez rekonštrukciu historickej krajiny a zhodnotiť ľudskú aktivitu v nej. Práca Pavla Maliniaka je významným príspevkom k rekonštrukcii historickej krajiny, tak ako ju v 13. – 16. storočí predstavovala Zvolenská kotlina. Prostredníctvom písomných prameňov z tohto obdobia nás autor zoznamuje s dnes už historickými ľudskými aktivitami, ktoré menili a spoluvytvárali geografický priestor kotliny. Predstavuje nám relatívne nový vedný odbor – environmentálne dejiny – v ktorom historiografia v úsilí poznať vzťahy a procesy prebiehajúce v historickej krajine využíva prienik prírodných vied do minulosti, nielen zaužívaný opis a porovnávanie poznatkov z historických a prírodovedných odborov.

Autor spracoval veľmi veľké množstvo písomných prameňov, ktoré doteraz neboli v takej komplexnej podobe pre danú oblasť publikované. V jednotlivých kapitolách knihy nás zoznamuje najprv s prírodnými podmienkami, jej osídlením v stredoveku a vznikom štátosprávnej a cirkevnej organizácie. Prostredníctvom metácií (vymedzenie, ohraničenie polohy osady a jej chotára), topografických údajov, typov hraníc a procesu ohraničovania majetkov v stredoveku, tak ako nám ich sprostredkovávajú stredoveké písomné pramene, otvára problematiku rekonštrukcie prírodných podmienok. Pri-

spevkom k nej je i fyzickogeografické názvoslovie, tak ako ho autor nachádza v prameňoch na začiatku novoveku. Ním dokumentuje súdobý reliéf a členitosť územia, riečnu sieť, stromy a lesné porasty, aké boli v tom čase charakteristické pre Zvolenskú kotlinu.

K najzaujímavejším kapitolám knihy patria aktivity človeka v prírodnom prostredí. Stredoveké pramene sú zdrojom zaujímavých informácií o druhovom zložení porastov, práci človeka v lese, ťažbe surovín, vodných tokoch a rybníkárstvu, poľovníctve, rybárstve a poľnohospodárstve. Publikované poznatky sú preto cenným príspevkom i k problematike dejín lesníctva na Slovensku.

Záver knihy patrí vývoju a premenám stredovekej krajiny – zásahom do prostredia a kultivácii územia, sídlam a ich zázemiu, cestnej sieti.

Vydanie publikácie, ktorá bola spracovaná v rámci grantov UGA a VEGA podporili mesto Zvolen a náš štátny podnik LESY SR. Knihu je možné si kúpiť v areáli Lesníckeho skanzenu v Čiernom Balogu, presnejšie v infocentre Občianskeho združenia VYDRA a v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene. ■

Tatiana Figurová, LDM Zvolen

Prečo mám rád les?

Pre jeho ticho. Pre pokoj, ktorý ľudská duša hľadá v treťom tisícročí čoraz nástojčivejšie a v lese ho nachádza. Pre vôňu ihličia a tieň, ktorý v horúce dni ponúka koruna stromov – veľikánov. Tých vo Veporských i tých v Bukovských vrchoch. Pre vôňu lesných jahôd, východy a západy slnka. Pre magickú silu mesiaca v splne, ktorého nesmelé svetlo pretína hradbu nočných tieňov a otvára cestu tajomným príbehom o vílach a svetlonosoch.

Pre praskanie táboráka, opečenú slaninku, štipľavosť a dojemnú dotieravosť dymu na „čundri“ s tými, ktorých mám rád. Spievame si a rozprávame sa o živote pod klenbou hviezdnej oblohy a nič na svete nás nemôže vyrušiť. Iba ak jeleň, ručiaci na jeseň kdesi v kráteri Poľany. Alebo zajac, ktorý prebehne cez cestu v Kvačianskej doline či stopy vlka, ktoré pretnú turistický chodník na Ľubietovský Vepor. Alebo salamandry, ktoré sa po jarnej búrke lenivo vyťahujú na svetlo dňa pri Šútovskom vodopáde.

Les je kamarát, ktorý neopúšťa, aj keď ostatní sklamú. Počúva naše bóle. A hoci mlčí, neodpovedá, nechlácholí – pomáha.

A keby bolo v tejto rubrike miesto na odpoveď v rozsahu jednej vety, napísal by som, že les mám rád preto, lebo som sa narodil na Šajbe, dnešných Strelníkoch, ktoré sú pokorne učúpené v starostlivom náručí hory. A ja s nimi tiež. ■

Z úcty k lesu a poctivým lesníkom

Miroslav Debnár

Redaktor Slovenského rozhlasu
Rádio Regina Banská Bystrica

Vitajte na Katarínke!

Jiří JUNEK

V lesoch Malých Karpát vyrastá nezvyčajná železnička

Predstavte si, že vyjdete z lesa na horskom hrebenku na lúky pri horárni a pri ceste uvidíte známu dopravnú značku v tvare ondrejského kríža – železničné priesectie a nápis POZOR VLAK! A naviac sa vás zmocní veľmi príjemný pocit a ovládne pozitívna energia. Možno aj preto si na tomto mieste nechal pred takmer štyrmi storočiami rád Františkánov postaviť kostol a kláštor, založený v roku 1618, zasvätený Svätej Kataríne. A pretože ste na Slovensku a ľudom je toto miesto dosiaľ milé, aj keď je kostol a kláštor dávno v ruinách, dali mu názov Katarínka. Sem jazdia na prázdninové pobyty mladí ľudia z celého Slovenska, aby pomáhali pri zakonzervovaní ruín historických stavieb. Ale čo tu robí tá dopravná značka?

Odpoveď vám dá zahúkanie motorovej mašinky, ktorá sa blíži po úzkej koľaji. To všetko sa vám zdá, alebo ste sa posunom v čase dostali do rozprávky?

V tomto kraji lesná železnica skutočne jazdila. Z lesov Malých Karpát zväžala drevo do Smoleníc a do fabrík v Horných Orešanoch a Dobrej Vode. Bola dlhá 70 km. Bývalý majiteľ tohto panstva gróf Jozef Pálffy založil v roku 1883 chemickú fabriku, ktorá z dreva suchou destiláciou vyrábala acetón, formaldehyd a lieh. Pálfi sa tu drevené uhlie.

Otvorenie osobnej a nákladnej dopravy na železničnej trati Trnava – Kúty v roku 1898 umožnilo rýchlejší odvoz výrobkov. Bola postavená aj úzkorozchodná železnica s rozchodom 600 mm medzi závozom v Horných Orešanoch a železničnou stanicou Smolenice. Stavali ju v rokoch 1898 – 1903. Bola predĺžená k pobočnému závodu v Dobrej Vode. Postupne boli pristavané odbočky aj do lesných stredísk. Na veľkom spáde boli prázdne vagóniky vyťahované koňmi do lesa a po naložení boli spúšťané ručne

Vlák na prejazde

brzdené k závodu. Na železnici vozilo vláčiky šesť parných lokomotív vyrobených vo firmách Krauss a Bretfield – Daněk s názvami Lucia, Mena, Paulína, Goliat, Republika a Ľudko. Okrem nich bolo v prevádzke päť dieselových lokomotív, dve dreziny, dva osobné motorové vozne a 140 nákladných vagónov. V lesoch nad Orešanmi nad Mejdánom boli postavené trate o rozchode 760 mm, kde vozy ťahali kone. Drážky boli zrušené po ukončení suchej destilácie v závode v roku 1966.

Železnica ale samozrejme nevedla tu po horskom hrebenku, ale o niekoľko sto metrov nižšie v doline a na úbočí. Lenže na miestnej Lesnej správe Dechtice bol lesným správcom Ing. Ivan Ružek, ktorý si prenajal od Lesov Slovenskej republiky, š. p. starú pálffyovskú horáreň na Katarínke a v roku 1997 sa dal so svojim synom Róbertom, kamarátom Jurajom Kurajom a ďalšími priateľmi a za spolupráce s lesníkmi do stavby prvého úseku úzkorozchodnej železničky pri horárni na Katarínke. Lesy pomohli pri zemných prácach s technikou, kamaráti

s opravou vagónikov a vyradenej banskej motorovej lokomotívy typu BND 30. Pomenovali ju Danká a v skúšobnej prevádzke tu na 200 m dlhom koľajisku o rozchode 600 mm, po dvoch výhybkách a moste, prenesenom tu z bývalej lesnej železnice, premáva od roku 2007. Priatelia železničky vytvorili združenie, ktoré pre návštevníkov Katarínky pripravuje napríklad Deň detí, deň otvorených dverí na Sv. Cyrila a Metoda a pre priaznivcov železničky brigády.

Ako sa ku Katarínke dostanete najlepšie? Autom na blízke parkovisko pred lesom a vlakom po železničnej trati č. 116 Trnava – Kúty do stanice Smolenice a odtiaľ na bicykli alebo pešo cez obec Naháč a po modrej turistickej značke na Katarínku. Do Naháča jazdia aj autobusy.

Aké plány majú Katarínkari v blízkej budúcnosti? Vybudovanie okružnej trati s remízou pre lokomotívu, kofajový triangel na obracanie lokomotívy a chcu tiež postaviť trať k neďalekej studničke. To všetko zatiaľ z nevelkého dôchodku pána emeritného lesného správcu Ružka, príspevkov členov združenia. Možno sa podarí získať prostriedky z rôznych grantov.

S podobnými problémami sa potýkajú na Morave aj priaznivci Rajnohovickej lesnej železnice, ľudia, ktorí sa snažia o rekonštrukciu časti bývalej úzkorozchodnej lesnej drážky, ktorá viedla úpäťm Hostýnských vrchov od Rajnohovickej píly úbočím Kelčského Javorníku. Kolegovia z Katarínky ich pozvali na priateľské stretnutie, ktoré sa tohto roku vo veľmi príjemnej atmosfére a za krásneho jarného počasia uskutočnilo na železnici na Katarínke. Mali sa o čom rozprávať – o stavbe drážky, údržbe a opravách vozidiel, o svojich plánoch, aj ako ide život. Moraváci pozvali slovenských kolegov na návštevu Rajnohovic. Nech sa teda rozvíja ďalšia spolupráca a priateľstvo priaznivcov lesných železníc z oboch brehov rieky Moravy. ■

Róbert Ružek vysvetľuje kamarátom z Rajnohovickej lesnej železnice, ako bol postavený tento násyp

Anita, hovoriť na kameru či mikrofón je Tvoj „chlieb každodenný“. Z obrazovky je cítiť, že sa pred kamerou cítiš ako ryba vo vode. Spomínaš si na svoje začiatky?

Svoje začiatky pred kamerou mám dodnes v živej pamäti. V poslednom ročníku štúdia na UMB v Banskej Bystrici som si chcela privyrobiť a keďže predtým som recitovala a popri štúdiu aj spolupracovala s niekoľkými rozhlasovými stanicami, jeden známy ma upozornil na konkurz do redakcie spravodajstva v bansko-bystrickom štúdiu STV.

V konkurencii som uspela, a tak deň pred promóciami a slávnostným ukončením vysokoškolského štúdia som v Bratislave podpísala pracovnú zmluvu a stala sa redaktorkou spravodajstva STV - Štúdia Banská Bystrica. A potom nasledovali takmer 4 roky krásnej, zaujímavej, kreatívnej, ale aj hektickej a niekedy i stresujúcej televíznej práce. Z redaktorky som sa vypracovala na odbornú redaktorku so zameraním na školstvo, sociálnu oblasť, samosprávu a kultúru, a začala som rozširovať svoje poznatky aj o prácu v publicistike - či už pri tvorbe investigatívnej (Kaktus), alebo spoločensko-kultúrnej publicistiky. Moderovala a zostavovala som Regionálne správy zo stredného Slovenska, ale aj živé prenosy ako vianočné Kontá nádeje či Zimný dispečing. Približne v tomto období (rok 2002) moju „televíznu púť“ prerušilo narodenie dcéry Sašenky, ktoré dodnes považujem za jednu z najvýnimočnejších udalostí môjho života. Do Slovenskej televízie som sa teraz vrátila po takmer ôsmich rokoch.

Aké je zameranie Zelenej revue, koho chcete touto reláciou osloviť?

Relácia Zelená revue je 15-minútovým publicistickým magazínom o životnom prostredí a spôsoboch, ako prírodu chrániť a existovať s ňou v rovnocennom vzťahu. Každá relácia sa v premiére vysielala na programe STV2 v sobotu popoludní a v troch krátkych reportážach prináša nielen rôzne zaujímavosti o slovenskej faune a flóre, ale aj praktické rady napr. z ekodomácnosti, poradenstvo - či už v rámci protipovodňových opatrení, ale aj ochrany pred rôznymi škodcami. Prináša aj aktuálne informácie, súvisiace s každodenným životom - napr. návod ako sa ekologicky zbaviť starého auta, kde sa informovať a čoho sa vyvarovať pri návšteve prírodných kúpalísk, alebo ako prijaté zákony a európske smernice môžu skomplikovať či naopak, skvalitniť náš bežný život. Súčasťou relácie je aj záverečná otázka, v ktorej diváci podľa obrázkov a indícií spoznávajú slovenské dreviny a rastliny.

Musím povedať, že reakcie na reláciu sú skutočne veľmi pozitívne a za celú redakciu chcem divákovi aj poďakovať za rôzne tipy a námety, ktoré nám posielajú. No a s potešením dodávam, že pri

Zelená revue

Peter GOGOLA

Vo vysielaní Slovenskej televízie, konkrétne jej druhého okruhu, sa pred niekoľkými mesiacmi objavila novinka. Dramaturgia STV sa rozhodla vyplniť priestor medzi prevažne poľovnícky orientovaným Halali a roľníckou Farmárskou revue. A tak vznikla relácia Zelená revue. Relácia má podtitul „Revue pre tých, ktorí si vážia svoje životné prostredie a chcú preň niečo urobiť“.

Pre tých, ktorí ju už na obrazovkách videli, neprezradím nič nové: úlohu moderátorky a redaktorky tejto relácie bravúrne zvláda naša bývalá kolegyňa, hovorkyňa Anita Fáková.

širokom zastúpení našich divákov (pišu nám tínedžeri i tí skôr narodení) sa občas ozvú aj nejakí lesníci :-), dokonca prednedávnom aj náš priateľ z Čiech a verný dopisovateľ do časopisu Lesník, Jirka Junek. A ja som v takých chvíľach hrdá i nostalgická a intenzívne spomínam na časy, strávené v š.p. LESY SR, obklopená mnohými ľuďmi s veľkým „zeleným“ srdcom....

Domnievaš sa, že zohrali pri výbere moderátorky Zelenej revue aj Tvoje poznatky a skúsenosti, ktoré si získala ako hovorkyňa š.p. LESY SR?

Myslím, že pri výbere moderátorky ani nie, táto poloha sa vykryštalizovala neskôr. Aj keď tréning pred kamerami z môjho predchádzajúceho pôsobenia v STV, ale aj z obdobia v Lesoch SR určite pomohol. Moje profesionálne spojenie s Lesmi zarezovalo skôr pri výbere redaktorky tohto magazínu. V pozadí relácie Zelená revue totiž stoja traja redaktori (okrem kolegyne Mišky Tettingerovej a Janka Simana som tou tretou ja), ktorí sa každý týždeň striedajú pri zostavovaní obsahu relácie. Revue má svojho stáleho režiséra, dramaturga i produkčnú. Výrobný štáb sa obmieňa a pozostáva z kameramana, zvukára, redaktora a režiséra.

Myslím si, že pri vzniku relácie a tvorbe realizačného tímu sa predpokladalo, že využijem aj svoje skúsenosti z pôsobenia v š.p. LESY SR. Paradoxne však zároveň vyvstala otázka, či nebudem voči podniku zaujatá, keďže aj v STV intenzívne vnímali udalosti z leta 2009, ktoré vyvrcholili núteným odchodom členov Odboru komunikácie.

Ale s čistým svedomím môžem povedať, že ja ľudí nehádzem do jedného vreca, ani ich negeneralizujem podľa aktuálneho správania sa vrcholového manažmentu. Viem, kto mi podal ruku vtedy aj dnes, a kto sa nebal otvorené so mnou rozprávať. Dnes už tieto udalosti vnímam z istého odstupu a chápem aj strach, ktorý mnohých v rozhodujúcich chvíľach ochromil. Nezazlievam, len si myslím, že keby tá lesnícka jednota z posledného júnového týždňa vydržala, mohlo sa všetko vyvíjať trochu inak. Aj napriek tomu však lesní-

kom dodnes vďačím za mnohé. Práve vďaka nim som bližšie nahládla do ich práce, ktorej konečným dôsledkom by mali byť krásne a nenahraditeľné slovenské lesy. A spoznala som skvelých, čestných a jedinečných ľudí - nielen na Generálnom riaditeľstve v Banskej Bystrici, ale aj vo zvlenskom Lesníckom a drevárskom múzeu, ktoré celý odbor po našej delimitácii prichýlilo a rovnako aj na lesných správach a viacerých odštepných závodoch. Vždy budem mať pre lesníkov slabosť a dodnes ich v mnohom obhajujem.

Prezrad' čitateľom Lesníka, aký je vysielací čas Zelenej revue.

Všetkých čitateľov Lesníka srdečne pozdravujem a pozývam sledovať reláciu Zelená revue, ktorá sa v premiére vysielala v sobotu, na programe STV2, vždy po Farmárskej revue, v čase cca 15 - 15:30 hod. (čas je pohyblivý v závislosti od predchádzajúceho programu). Repríza Zelenej revue sa vysielala v nedeľu ráno (cez prázdniny cca o 8:15 hod.), tiež na programe STV 2.

Na záver dovoľte jedno želanie: Želám časopisu Lesník i jeho čitateľom len to najlepšie, aby sa navzájom dopĺňali, inšpirovali, motivovali a boli si vždy oporou v dobrých i náročných chvíľach.

Zo srdca pozdravujem všetkých svojich bývalých kolegov, kolegyne i ostatných lesníkov, ktorí sa snažia statočne a čestne pracovať a šíriť dobré meno štátneho podniku LESY SR.

Lesu zdar a Vám zvlášť, milí lesníci.

Ďakujem za rozhovor. ■

Zväz spracovateľov dreva SR – náš partner

V novej rubrike chceme poskytnúť priestor na prezentáciu organizácii, združujúcej spracovateľov dreva. Pokladáme za náš spoločný cieľ očistiť trh s drevom na Slovensku od lobistického a politického ovplyvňovania a korupčných praktík.

Zväz spracovateľov dreva Slovenskej republiky (ZSD SR) je dobrovoľnou organizáciou zamestnávateľov na úrovni majiteľov – konateľov spoločností. Je riadnym členom Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ) a Zväzu priemyslu Slovenska (ZPS).

ZSD SR založilo v roku 1997 šestnásť (16) zakladajúcich spoločností a k 21. júlu 2010 združuje ZSD SR 122 členských spoločností, ktoré zamestnávajú celkom viac ako 5 600 zamestnancov. Všetky súčasné členské spoločnosti ZSD SR sú predstaviteľmi odvetvia spracovania dreva alebo príbuzných odvetví (výrobné alebo obchodné spoločnosti), alebo predstavujú vedecko-výskumný potenciál, svojou činnosťou neznečisťujú životné prostredie a vyvíjajú množstvo proexportných aktivít. V rámci ZSD SR pracuje päť sekcií.

- Drevárska sekcia ZSD SR
- Nábytkárska sekcia ZSD SR
- Sekcia obchodníkov so slovenským

**„Spoločný záujem
lesníkov a spracovateľov
dreva vyjadruje slogan
VIAC DREVA DO ŽIVOTA.“**

nábytkom ZSD SR

- Sekcia dodávateľov technológií a materiálov ZSD SR

- Sekcia ekologických drevených stavieb ZSD SR

ZSD SR je členským zväzom:

- Európskej konfederácie výrobcov nábytku (EFIC) so sídlom v Bruseli (www.efic.eu),
- Európskej federácie výrobcov strojov pre spracovanie dreva (EUMABOIS) s výkonným sídlom v Milánofiori (www.eumabois.com).

Dr. Peter Zemaník

Vyhlasenie ZSD SR k daniu v š.p. LESY SR:

Zväz spracovateľov dreva Slovenskej republiky uvítal iniciatívu Ing. Igora Vizlaia, povereného generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY SR, ktorú demonštroval vo svojom Otvorenom liste generálneho riaditeľa zamestnancom štátneho podniku LESY SR.

„Oceňujeme predovšetkým okamžitú snahu o opätovné nastolenie transparentnosti predaja drevnej hmoty, ako aj o obnovenie dôvery v odberateľských vzťahoch,“ povedal v tejto súvislosti Ing. Igor Patráš, prezident ZSD SR.

Zároveň však pripomenul, že zástupcovia najrozhodujúcejších piliarov drevnej hmoty na Slovensku (združení v Drevárskej sekcii ZSD SR) konštatovali, že momentálna situácia v dodávkach dreva je veľmi napätá, až neprehľadná. Vo vzťahoch so strategickým partnerom, ktorým sú LESY SR, š.p., sa nemôžu momentálne spoliehať ani na uzatvorené a platné obchodné zmluvy, a ak sa situácia v najbližších dňoch nezlepší, budú nútení dočasne odstaviť svoje prevádzky. Apelujú na nové vedenie štátneho podniku, aby sa zasadil o okamžitý zákaz vývozu drevnej hmoty zo Slovenska, ktorý sa v drvivej miere uskutočňuje cez priekupnícke firmy, ktoré dostávajú drevo z odštepých lesných závodov. ■

Peter Zemaník,
generálny sekretár ZSD SR

Je to skutočne tak: nie je les ako LESS. Alebo presnejšie povedané, skok zo štátneho podniku LESY SR do najväčšieho lesníckeho a drevárskeho holdingu v Českej republike LESS a.s. bol tak trochu bolestný, ale hlavne - veľmi užitočný. Bolestný len preto, že cestovať za prácou týždenné 630 kilometrov tam a rovnakú vzdialenosť stráviť za volantom aj cestou späť, dá človeku po štyridsiatke poriadne zabráť. Ale to nie je podstatné. Ide hlavne o zmenenú užitočnosť šiestich mesiacov strávených v LESS-e na pozícii projektového manažéra. Skrátka, škola na nezaplatenie.

Jozef MARKO

Nie je les ako LESS

obhospodarovania lesov a takých výchovných a obnovných postupov, ktoré sú zárukou dosiahnutia rovnováhy medzi ekonomickými a environmentálnymi záujmami človeka v pestovaní lesa a nakladaní s vyťaženou drevnou hmotou.

Po skúsenostiach v LESS-e som definitívne pochopil, že LESY SR potrebujú viac odborne sebavedomých, ale zároveň ľudsky pokorných zamestnancov. Ambiciózných profesionálov, schopných oddeliť zrno od pliev personálne aj lesnícky. Ľudí so svedomím a slobodným myslením. Ľudí bez štipky alibizmu, neucty ku krásnej lesníckej práci, ľudí tvorivých a učenívých. Som teraz mimo lesníckeho sektora, ale ak bude možnosť pracovať v takom štátnom podniku LESY SR, v ktorom budú mať rozhodujúce slovo práve takíto ľudia, vrátim sa veľmi rád. Bohatší o poznatky a skúsenosti z firmy, ktorú vybudoval z ničoho a doviedol na vrchol lesnícky Baťa – Jan Mičánek. Manažéra jeho formátu práve teraz potrebuje štátny podnik LESY SR ako soľ, ako živú vodu. Zo srdca mu ho prajem. ■

Len kde ju využiť, keď na Slovensku lesníci akoby stále nechceli čo i len počuť, nieto ešte premýšľať a začať uplatňovať v reálnej praxi kľúčové pojmy a spojenia. Ako sú napríklad komplexná zákazka, stanovenie minimálnej ceny za objem dreva a dodávateľských prác a služieb na stanovených územných jednotkách do verejných súťaží, hodnotenie efektivity hospodárenia lesníckeho subjektu podľa nákladov a výnosov z každého kubíka vyťaženého a predaného dreva. Ako využiť to dobré a osvedčené z hospodárenia v Českej republike, keď u nás doma sa stále väčšina konzervatívnych kolegov z lesníckej praxe, ale aj kompetentných politikov a štátnych úradníkov domnieva, že dominantný štátny podnik LESY SR môže aj efektívne podnikáť na štátnom lesnom

majetku, aj účinne zabezpečovať všetky verejnoprospešné, mimoprodukčné funkcie obhospodarovaných lesov na ploche takmer jeden milión hektárov?!

Niekoľkomesačná stáž v súkromnom lesníckom a drevárskom holdingu by ich pri troche snahy a inteligencie musela presvedčiť o tom, že lesníci, ekonómovia, kontrolóri, personalisti a iní špecialisti zo štátneho lesníckeho podniku nikdy nebudú schopní podnikáť na štátnom lesníckom majetku tak, aby ho dokázali zhodnocovať s požadovaným a očakávaným ekonomickým efektom. Zároveň ale môžu byť odborne a profesionálne schopní na tom istom lesnom majetku vykonávať efektívny dozor dodržiavania ustanovení lesného zákona, predpisov LHP, zásad prírody blízkeho

OZ Kriváň si pripomenul 85 rokov od svojho založenia

1.máj 1925 je ten slávny deň, od ktorého sa počíta novodobá história Odštepneho závodu Kriváň, jedného zo závodov Lesov SR š.p. Banská Bystrica. Preto sa 25. júna 2010 stretli v Horskem hoteli Poľana súčasní aj bývalí pracovníci, aby si pripomenuli 85. rokov činnosti OZ Kriváň. Pozvanie tiež prijali viacerí významní hostia z lesníckych organizácií, predstavitelia samosprávy miest a obcí regiónu, ako aj dôležití obchodní partneri a spolupracovníci OZ.

Zastávky na trati bývalej lesnej železničky vedúcej z Vígľaša do Kyslíniok, predstavovali spomienky bývalých zamestnancov na históriu od založenia závodu až do súčasnosti. Boli spomenuté významné medzníky, zmeny v organizačnej štruktúre, kalamity a úspechy dosiahnuté pri obhospodarovaní lesov Podpoľania, ako aj významné výsledky dosiahnuté v chove jelenej zveri v CHPO Poľana a danielov v Petrovci.

Za prácu v prospech lesníctva a OZ boli ocenení pracovníci Ďakovným listom riaditeľa odštepneho závodu.

Na tomto podujatí bola odhalená tabuľa Významného lesníckeho miesta Lesnícka osada Kyslíniok, ktorá pripomína verejnosti ale aj nám lesníkom, bohaté korene našich lesníckych tradícií v jej storočnej histórii a je aj výzvou na jej zachovanie a ďalšiu obnovu.

Myšlienkou z príhovoru riaditeľa OZ Ing. Ivana Galla si pripomeňme stretnutie lesníkov na Poľane, ktoré bolo poďakovaním za ich prácu: „Lesníci historicky dokázali vybudovať a potvrdiť svoju profesiu a my sa môžeme úprimne tešiť z toho, že do fungujúceho súkolia hospodárskej správy lesa na území Slovenska trvalo patrí aj náš závod. O tom, že svoju funkciu úspešne plnil, svedčí najlepšie les samotný. Nebolo to však nikdy v minulosti ľahké a samozrejme, nie je to ľahké a samozrejme ani dnes.“ ■

	drevnatá rastlina	vznikajúca trením	zachraňovalo (hovor.)	značka astátu	kód Kiribati	zvislá jaskyňa	krútil	začiatok tajničky											
pestro, jarabato																			
krytý odvodňovací kanál																			
pera (bás.)				jazyky 4. časť tajničky															
ázijská rieka					mesto v Srbsku popevok				pretekár v skokoch	prúd	obrný transportér (skr.)	prišlo záplaty	koniec tajničky	melón					
kýval					november, po česky ponáral														
Pomôcky: azo, Niš, Onon, Dakota	ochotne	obyvateľ AŠu 3. časť tajničky					oblasti živých organizmov balneum vaporis												
časť chohára (hist.)					okno týči sa (zried.)						jelenica vianočná pieseň								
otec (fam.)					element miešaný nápoj						taliga prikazuj								
predložka			časové jednotky približne				starší typ doprav. lietadla ovili												meno herca Delona
oblialo vriacou vodou							rozjarenosť zvieratá, po angl.												
Pomôcky: daktyl, animals, ekotopy	typické pre osy kabanice					EČV Malaciek 2. časť tajničky			príal inde										
nástroj na štiepanie dreva					meno Antona veslársky klub (skr.)						získavajú mlieko skratka klavira								
textová skratka (a iné)			kvietok citoslovce poskakovania										jodid draselný väzenský dozorca						
bežanie				luhal netto registrovaná tona								pokyn (bás.) 1000 kg							
značka kozmetiky					staroveká krajina mužské meno						ukazov. zámeno vojenský povel		5. časť tajničky	metrická stopa					
odstránil chybu									podnet taroková karta										
patriaci k elite (mn. č.)							huncút, figliar orol, po česky												
				chemická predpona										okultné krvácanie (skr.) krúťava					
				zápasník s bykami										sonda do zeme nukleové kyseliny					
				orechové koláče															
				oválny výrastok								zakrýval							

Vtipy

Ide policajt po ceste, lemovanej lesmi. Tu si všimne odstavené auto a zakričí:

- Je tu majiteľ tejto zelenej Fabie?
- Ánóó... tu som!
- A papiere máte?
- Nie, nemám, stačia mi lopúchy.

Ide blondýnka autom a narazí do stromu.

Vylezie z auta, objíme strom a plače:

„Stromček, stromček, prepáč, ale ja som trúbila!“

Líška dostala nový byt a tak poprosila medveďa:

- Macko, pomôž mi presťahovať veci. Ide okolo zajac a tak medveď hovorí aj jenu:
- Poď zajo, pomôžeme líške so sťahovaním.

Zajo súhlasil, previezli líške veci a líška sa pýta:

- No čo, Macko, mám dať dolu nohavičky, alebo si vezmete fľašku?
- Davaj fľašku! - odvetí medveď.

Zobrali teda fľašku. Idú po lese, popijajú a zajac hovorí:

- Macko, dobre si urobil, že si zobral fľašku.
- Prečo dobre?
- No, tebe by boli nohavičky malé a mne veľké...

Uveríte?

Prevratná novinka v upratovaní domácnosti k nám prišla tentokrát z krajiny vychádzajúceho slnka, z Japonska. Je to „baby mop“ - špeciálne oblečenie pre batola, pripomínajúce dupačky, vybavené v prednej časti strapcami. Dieťa pri pohybe po podlahe zároveň stiera prach a nečistoty. Japonské gazdiné, ktoré popri starostlivosti o dieťa nestihajú udržiavať domácnosť v perfektnom stave, si baby mop obľúbili. Vo vývoji je aj verzia pre dospelých užívateľov. Gazdinky ju budú obliekať svojim manželom, ktorí to prehnali s konzumáciou saké. Tí po sebe vytrú prach aj prípadné ďalšie nečistoty. ■

Rubriku pripravuje:
Ferko Tárjako junior

Vlajky so symbolom stromu

Kanada

Vlajka Kanady má tri vertikálne pruhy, červený, biely a červený, v pomere 1:2:1, uprostred bieloého je červený štylizovaný javorový list, používaný už od začiatku 18. storočia ako kanadský národný symbol.

Červené pruhy po oboch stranách javorového listu symbolizujú aj polohu Kanady medzi dvoma oceánmi (podľa pôvodného návrhu mali byť modré) zhodne s devízou štátneho znaku Od mora k moru. Červená a biela sú oficiálne kanadské farby od roku 1921, červená pripomínala krv padlých Kanadčanov v 1. svetovej vojne a biela sneh kanadského severu.

Vlajka bola zavedená roku 1965, kedy nahradila do tej doby používanú britskú červenú vlajku (Red Ensign) so znakom štítu nachádzajúcom sa vo vlajúcej časti.

Rovníková Guinea

Vlajka Rovníkovej Guiney má tri horizontálne pruhy, zelený, biely a červený, pri ťrdi je svetlo modrý klin v tvare rovnoramenného trojuholníka, siahajúceho do štvrtiny dĺžky vlajky. Uprostred bieloého pruhu je umiestnený štátny znak, v ktorom je na bielom štíte strom mangrovník v prirodzených farbách zo znaku mesta Bata (pod ktorým bola podpísaná zmluva zo španielskymi dobyvatelmi v roku 1843) a šesť žltých šesťci-

pych hviezd nad ním reprezentuje rovnaký počet provincií štátu. Pod štítom je na bielom stuhe heslo UNIDAD, PAZ, JUSTICIA (Jednota, mier, spravodlivosť). Zelená farba symbolizuje rastlinné bohatstvo, červená boj za slobodu, biela mier a vzájomnú zrodu. Modrý klin predstavuje more, ktoré spojuje pevninské územie Rovníkovej Guiney s jej ostrovmi.

Vlajka bola zavedená roku 1968, v rokoch diktatúry prezidenta F. M. Nguemy niesla však iný znak (1976-1979).

Libanon

Vlajku Libanonu tvoria tri vodorovné pruhy, červený, biely a červený (1:2:1), uprostred vlajky na bielom pruhu je zelený libanonský céder, prastarý symbol krajiny. Symbolizuje silu, svätosť a nesmrteľnosť.

Už v 18. a 19. storočí používali maronitskí kresťania v Libanone bielu vlajku s obrazom cédra. Červená farba predstavuje sebaobetovanie, biela mier. Podľa inej verzie je červená farbou Kajsovcov, biela Jemencov, dvoch kmeňov žijúcich v nepokojoch na libanonskom území v rokoch 630 – 1711.

Vlajka bola vytvorená roku 1943, do tej doby sa používala francúzska trikolóra s cédom uprostred, zavedená roku 1920.

Cyprus

V rubrike Hobby sme sa venovali najrôznejším zberateľským a úžitkovým predmetom s motívmi lesa, lesníctva, poľovníctva, rastlín a živočíchov. Predstavili sme známky, pohľadnice, odznaky i peniaze. V tomto čísle sa pozrieme na štátne vlajky krajín so symbolom stromu.

Vlajka Cypru je biela vlajka, ktorá nesie žltú (medenú) mapu Cypru (ktorého meno je odvodené z gréckeho názvu pre meď) a pod ňou dva skrížené olivové vetvičky - symbol túžby po mieri a vyrovnaní medzi gréckymi a tureckými obyvateľmi ostrova. Biela je farbou mieru, žltá môže byť považovaná i za farbu nerastného bohatstva (medi). Vlajka bola zavedená roku 1960 podľa dohody z roku 1956, ktoré stanovilo, že musí mať neutrálnu kresbu i farby a nesmie reprezentovať ani grécke ani turecké obyvateľstvo ostrova.

Norfolkove ostrovy

Norfolkove ostrovy sú malé súostrovie v Tichom oceáne medzi Austráliou, Novým Zélandom a Novou Kaledóniou. Vlajka Norfolkových ostrovov je podobná vlajke Kanady, ale pomer šírky zvislých pruhov je 7:9:7. Farebne ju charakterizuje kombinácia zelenej a bielej. Ústredným motívom je drevina Araucaria heterophylla, pôvodný botanický názov Araucaria excelsa. Vlajka Norfolkových ostrovov bola zavedená 17. januára 1980. ■

Podľa Wikipédie zostavil:
Peter GOGOLA

Pieseň divočiny

Suroviny:

jelenie stehno, červené víno, bylinková zmes, olej, korenie na divinu, mleté čierne korenie, soľ

Bylinkové maslo:

maslo, šampiňóny, uhorky, kápie, petržlenová vňať, tymian, soľ

Postup:

Z odležaného jelenieho stehna nakrájame rezne. Zľahka ich naklepeme, po okrajoch narežeme, posypeme bylinkovou zmesou a opečieme na rozpálenom oleji. Potom rezne vyberieme, výpek mierne podlejeme vodou, pridáme soľ, korenie na divinu a mleté korenie a trochu červeného vína. Chvíľu povaríme a máme omáčku. Pri servírovaní ozdobíme mäso kúskom bylinkového masla. To sa rozpustí a pridá mäsu lahodnú chuť i vôňu. Odporúčame podávať s červeným vínom. Bylinkové maslo si pripravíme z uvedených surovín, ktoré premiešame a vytvárame do úhladných valčekov, tie necháme stuhnúť v chladničke. ■

Dobrú chuť!

Ahoj deti!

Vystrihnite jednotlivé diely puzzle, poskladajte a nalepte ich na papier. Poskladaný obrázok podpíšte, pridajte váš vek a poštovú adresu. Tri najkrajšie poskladané obrázky odmením darčekom.

**Moja adresa je:
jazvec Mišo
redakcia časopisu Lesník
Námestie SNP č.8
976 55 Banská Bystrica**

**Ahoj nabudúce!
Váš kamarát
jazvec Mišo**

Kalendár podujatí

10.-14. august

EFOL 2010 - 17th EUROPEAN FORESTER'S ORIENTEERING CHAMPIONSHIP

(Nymindegab, Dánsko)
Majstrovstvá Európy
lesníkov v orientácii

4.-5. september

Dni Sv. Huberta

Celoslovenské poľovnícke
slávnosti - 20. ročník
Svätý Anton

8. september

Imatrikulácia poslucháčov Detskej lesníckej univerzity aula TU Zvolen

16.-17. september

INTEGROVANÁ LOGISTIKA PRI PRODUKCII A VYUŽITÍ BIOMASY

medzinárodná konferencia
Hotel Orchidea, Veľký Meder

5.-8. október

LIGNUMEXPO-LES

17. medzinárodný lesnícky
a drevársky veľtrh
Výstavnisko Agrokompex,
Nitra

21.-22. október

5. európsky kongres lesnej pedagogiky

Lahti, Fínsko

S hlbokým žiaľom oznamujeme, že 31.7. po ťažkej chorobe vo veku 55 rokov nás navždy opustila naša bývalá kolegyňa

Lucia SPUSTOVÁ

Odišla vo veku, v akom sa neu-miera. Ostane s nami navždy v našich spomienkach.

Kolektív pracovníkov generálneho riaditeľstva, LESY SR š.p.

Dňa 15. 7. 2010 nás navždy opustil človek, ktorý svoj život zasvätil lesníctvu, bývalý riaditeľ OLZ Modrý Kameň

Ing. Ján KRÁNER

Všetci, ktorí sme ho poznali, venujme mu tichú spomienku.

Bývalí kolegovia a priatelia

Životné jubileá

JÚL 2010

50 rokov

Ing. Miloš Bílik, riaditeľ OZ – OZ Šaštín
Anna Slivková, technik, LS Partizánske – OZ Prievidza
Ing. Rudolf Gábriš, vedúci LS, LS Partizánske – OZ Prievidza
Ing. Kuric, riaditeľ OZ – OZ Považská Bystrica
Pavol Ján Štulajter, vedúci LO, LS Ďumbier – OZ Čierny Balog
Vincent Kalinič, vedúci ES, ES Udavské – OZ Vranov
Peter Takáč, vedúci LO, LS Slanec – OZ Sobrance
Miroslav Bľacha, výrobný manažér, RS Trenčín – OZ Biomasa
Ján Haring, VOR – technik IKT – GR BB

60 rokov

Marian Čerepan, technik, LS Lednické Rovne – OZ Považská Bystrica
Ing. Dušan Krištof, vedúci LS, LS Krám – OZ Čierny Balog
Juraj Bošela, vedúci LO, LS Stárňa – OZ Revúca
Bohuš Tabak, vedúci LO, LS Turcovce – OZ Vranov
Bc. Ján Holík, referent ekológie – OZLT BB

Odchod do predčasného starobného dôchodku

Blažej Čopák, vedúci LO, LS Nižná Jablonka – OZ Vranov

Odchod do starobného dôchodku

Ing. Ján Babjak, referent technickej prípravy výroby – OZ Košice

AUGUST 2010

50 rokov

Ing. Martin Kašák, vedúci LS, LS Gbely – OZ Šaštín
Milan Hupian, vedúci LO, LS Holíč – OZ Šaštín
Ing. Štefan Havran, technik LS Brod, OZ Žarnovica

60 rokov

Rudolf Bakó, vedúci LO, LS Sládkovičovo – OZ Palárikovo
Ing. František Pliško, finančník – OZ Topoľčianky
Milan Turský st., vedúci LO, LS Rajecké Teplice – OZ Žilina
Karol Seget, referent MTZ a nákupu – OZ Žarnovica
Ján Lalík, lesník, LHO Sitno – OZ Krupina
Štefan Cipka, vedúci LO, LS Stropkov – OZ Vranov

Ing. Helena TURSKÁ

NAJ HORÁR 2010

Tak ako po iné roky a dátume menín Jána sa po šiestykrát stretla široká lesnícka verejnosť na prakticko-vedomostnej súťaži Naj Horár, ktorá sa už hlboko usadila v mysliach všetkých horárov-lesníkov. Všetkých preto, lebo účasť piatich súťažných družstiev mimo Lesov SR š.p. (Štátne lesy TANAPu, Vojenské lesy a majetky SR š.p., Mestské lesy Brezno a Banská Bystrica, Školský lesný podnik Zvolen) svedčia o tom, že táto súťaž nadobúda na dôležitosť a obľúbenosť. Veľká škoda, že na poslednú chvíľu odvolalo svoju účasť súťažné družstvo Lesov ČR.

Súťažilo sa už v klasických disciplínach, ktoré sme sa snažili trochu vylepšiť ako aj zdramatizovať. Ťažba dreva, Pestovanie lesa, Ochrana lesa, Poľovníctvo, BOZP vylepšené o hod obojstrannou sekerou na terč určite preverilo ako vedomosti tak aj fyzické zdatnosti súťažiacich. Sprievodnou akciou, tak ako vlani, bola súťaž zručnosti strojníkov pracujúcich na manipulačných skladoch dreva so strojmi Caterpillar, kde tiež badať čoraz väčší záujem o túto disciplínu a o chcení zvíťaziť nehovoriac. Aj oni mali trochu sťaženú úlohu obohatenú o ovládanie zemného stroja CAT 303,5 s ktorým predtým nemali skúsenosti.

V piatok 25. júna ráno sa areálom hotela Lesák nad Tajovom niesla ľubozvučná melódia lesníckej hymny, ktorou sme v peknom prostredí Kremnického pohoria započali jednotlivé disciplíny. Aj keď počasie trošku strašilo dažďom, no v zmysle hesla "Neexistuje zlé počasie, len

zle oblečený horár", sme zvládli úlohy skôr ako na nás vyzrelo počasie. V programe nechýbali aktivity lesných pedagógov, ktorí pripravili program pre deti z Materskej školy v Tajove.

Organizátorov z OZ Slovenská Lupča veľmi potešilo, že pozvanie prijal aj prezident SR Ivan Gašparovič a svojou účasťou a odovzdaním cien víťazom prispel k vážnosti tejto akcie. Z jeho rúk prevzali ocenenia víťazi kategórie družstiev, horári z OZ Vranov, striebro vybojovali borci z OZ Rimavská Sobota, bronz pripadol domácim z OZ Slovenská Lupča. V kategórii jednotlivcov si titul Naj horár vybojoval Richard Jakubička z OZ Rimavská Sobota pred Mariánom Bezegom (OZ Vranov), tretí bol Ján Palic (OZ Rimavská Sobota).

Dúfajme, že sa naplnia aj slová prof. Júliusa Novotného, ktorý v úvodnom slove povedal, že sa touto súťažou zaoberali na Ministerstve pôdohospodárstva a do budúcnosti sa uvažuje o štatúte oficiálnych majstrovstiev Slovenska horárov – lesníkov. Len aby sa sľuby stali aj skutočnosťou. Po dobre vykonanej práci všetkých zúčastnených na tejto akcii, po upadnutí súťažného napätia a gratuláciách víťazom sa v priestoroch areálu Hotela Lesák udržiavali staré a tvorili nové priateľstvá kolegov lesníkov – horárov pri ľudovej hudbe Olšiakovcov. Mnohokrát som začul vetu „Tak bratu, o rok sa stretneš zas, len aby ma vybrali do družstva“.

*Ing. Vladimír MASICA
riaditeľ OZ Slovenská Lupča*

GENERÁLNY SPONZOR PODUJATIA:
STÉLIA a.s. - výhradný dovozca výrobkov STIHL pre Slovensko

STIHL®

SPONZORI PODUJATIA:

Spolufinancované ES

„Európsky poľnohospodársky fond
pre rozvoj vidieka:
Európa investujúca
do vidieckych oblastí“

Národné lesnícke centrum vo Zvolene realizuje projekt s názvom: *„Hospodársko - úpravnícke plánovanie a trvaloudržateľné hospodárenie v lesoch“ (kód projektu 160TT0900783)*. Výstupom sú pracovné postupy hospodárskej úpravy lesov, ktoré sú záväzným dokumentom pri zabezpečovaní vyhotovenia lesného hospodárskeho plánu. Musia sa nimi riadiť fyzické a právnické osoby vyhotovujúce lesné hospodárske plány, príslušné orgány štátnej správy lesného hospodárstva ako aj ďalšie subjekty (vlastník, správca, obhospodarovateľ) podieľajúce sa na realizácii plánu hospodárskych opatrení.

Projekt má formou krátkodobého kurzu informovať pracovníkov lesného hospodárstva, vyhotovovateľov lesných hospodárskych plánov, odborných lesných hospodárov, vlastníkov a správcov lesných pozemkov o spôsoboch zabezpečenia trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch vo vidieckych oblastiach. Vybaviť zainteresované subjekty (vyhotovovatelia lesných hospodárskych plánov, vlastníci, správcovia a obhospodarovatelia lesných pozemkov) potrebnými vedomosťami pre rozvoj ich odbornej spôsobilosti na vyhotovovanie lesných hospodárskych plánov a uplatniť nové informačné technológie v súlade s aktuálnymi potrebami praxe hospodárskej úpravy lesov na jednej strane a potrebami lesného hospodárstva na strane druhej. Vypracovanie odbornej publikácie o zásadách lesníckeho plánovania (Pracovné postupy hospodárskej úpravy lesov) a jej vydanie v tlačovej a elektronickej podobe (CD) v počte 500 kusov. Cieľom projektu je zvýšiť právne vedomie subjektov hospodáriacich na lesných pozemkoch a zabezpečiť na základe zisteného stavu lesa a u naplánovaných cieľov hospodárenia ich optimálnu a racionálnu realizáciu.

Kontakt: tel.: 00421/45/52 02 260, fax: 00421/45/53 25 226, siakel@nlcsk.org, www.nlcsk.sk

TENTO PROJEKT SA REALIZUJE VĎAKA PODPORE PROGRAMU ROZVOJA VIDIEKA SR 2007 - 2013